

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXI

Rugpjūtis - August 12, 1976

Nr. 32

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Šiandien ir rytoj

HELSINKIS IR PASEKMĖS...

Prieš metus Helsinkyje trisdešimt valstybių galvų, jų tarpe Fordas, Brežnevas, Wilson, d'Estaing ir Schmidt iškilmingai pasirašė aktą iš 30,000 žodžių, galvodami, kad tuo pradeda naują erą tautų santykiuose.

Visi, išskyrus komunistus, naiviai tikėjosi tikros detantės, laisvo keliavimo ir laisvo idėjomis pasikeitimo, suvienijimo išskirtų šeimų, vie nu žodžiu laimės ir gerbūvio visiems ...

Bet nereikėjo nei metų, kad tuo 30,000 žodžių aktu liktų visiškas nusivylimas.

Rašalas dar nebuvo išdžiūvęs nuo parašų, kai Sov. S-ga isikišo į Portugalijos vidaus reikalus. Po to sekė Kubos invazija į Angolą su Kremliaus palaikymu.

Tarp dviejų Vokietijų 1,350 km. ilgio sienoje komunistai išstatė automatinius kulkosvaidžius, žudančius bėglius į laisvąjį pasaulį. Komunistinė vyriausybė šakė šaudyti į kiekvieną, kuris prisitartins prie Vakarų Vokietijos sienos.

Užmušus pirmąjį bėglį, kancleris Schmidt pasipiktinęs kreipėsi į Rytų Vokietiją kviesdamas gerbti Helsinkio susitarimus. Bet į savo kvietimą nesulaukė atgarsio.

Prezidentas Fordas, kuris buvo vienas pirmųjų sveikinęs šią 'stebuklingą detentę' kuri Europą padarys taikos oazę - irgi buvo priverstas greit nusivilti. Savo metiniame raporte kongresui pareiškė baimę apie augantį sovietų pavojų Europai.

Mat Maskva dabar prie vakarų sienų sutraukė 58 divi-

Kaune veikia dar ir tokios transporto priemonės. Nuotrauka daryta šių metų vasarą.

ŠALIA GINKLŲ REIKALINGAS IR PASIRYŽIMAS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praėjusiame Nr., kalbėdami apie ginklavimosi lenktynes tarp JAV ir Sovietijos, pastebėjome, kad amerikiečių specialistų nuomone trys naujos ginklų sistemos - Trident povandeniniai laivai, B-1 bombonešiai ir naujos tarpkontinentalinės raketos

zijas, 3,800 lėktuvų ir koncentruoja strateginius bombonešius smogti į Europos širdį.

Kaip matome, Helsinkis pasitarnavo tik vakariečių budrumui užmigdyti.

MX plus nauji ginklai garantuoja pataikymą sausumos kariuomenei - po kokio dešimtmečio galėtų atnešti ginklų persvarą JAV-bėms. Žinoma, jei kongresas duos lėšų jų gamybai.

Kartu tačiau reikia atsiminti, kad ginklų persvara dar negarantuoja laimėjimo. Atsiminkime tik Vietnamą ir vokiečių laimėjimus antrojo pasaulinio karo pradžioje. Žiūrint į nūdienes JAV-bes juk sunku prileisti, kad jos, ir turėdamos persvarą, imtųsi pertvarkyti pasaulį. Už

tat sunku nesutikti su buv. JAV jungtinių štabų viršininko gen. Maxwell Taylor pastaba, kad karinio pajėgumo vertinimas reikalauja daugiau duomenų negu tik skaičiai.

Rašydamas Harvardo universiteto 'International Security' žurnale, generolas tarp kitko pastebi, kad visoje srityse ir kiekvienu laiku turėt karinę persvarą yra neįmanoma. Amerikiečiai, pavyzdžiui, tik tada galėtų jaustis pranašesni atominių ginklų srityje, jei jie kiekvieną metų galėtų sunaikinti visus tos rūšies sovietų ginklus, nutaikintus į JAV. Bet tai praktiškai neįmanoma nei dabar, nei artimiausioje ateityje.

Kalbant apie konvencionalius ginklus irgi sunku išvesti lygsvarą. Sovietams, pavyzdžiui, kiekvieno konflikto metu reikia turėti bent 40 divizijų Kinijos pasienyje ir 30 satelitams Europoje prilaikyti. Iš kitos pusės negali būti tikras dėl vienybės ir JAV. Pagal 1973 metų įstatymą, prezidentas prieš išvėldamas į karinius žygius turėtų gauti kongreso sutikimą, kas turėtų sukelti daug ginčų, abejonių ir ilgai užtruktų.

Be to, primena generolas,

negalima užmiršti geografinės. Iš principo varžovas, kuris kariauja arčiau savo sienų, yra geresnėje padėtyje. Chrusčiovas nusileido Kuboje, nes sovietai nebuvo pasiruošę karui taip toli nuo savo ribų. Tas pats tinka amerikiečių kariuomenei Europoje ir Azijoje. Kai ji ten buvo siunčiama, JAV turėjo atominės bombos monopolį ir didelį laivyno pranašumą. Šiandien to panašumo neliko kas veda prie išvados, kad JAV niekada neturės pranašumo Europoje. O tai savo keliu apriboja ir politinę veiklą.

Situacija Viduržemio jūroje, Artimuosiuose Rytuose ir Rytinėje Azijoje esanti geresnė, nors ir čia amerikiečiai turėtų kovoti toli nuo savo namų. Taylor sutinka su mūsų praėjusiame straipsnyje cituotu N.Y. Times kritiku Drew Middletonu, kad šiandien ir artimiausioje ateityje sovietus reiktų laikyti pranašesniais Europoje, Viduržemio jūros - Artimųjų Rytų rajone ir šiaurės rytų Azijoje.

Be to, sovietai gali išnaudoti ir tai, dėl ko jie tiesiogiai nėra kalti - mūsų vyriausybės struktūros silpnumą, vadovybės trūkumą, nevieningumą, save žlugdančias politines ir socialines praktikas. Žodžiu, vien ginklų pranašumo neužtenka ...

Iš visų ateities sistemų daugiausiai ginčų sukėlė B-1 bombonešis. Carteris ir de-

(Nukelta į 2 psl.)

"Let's not fret. Remember, he had almost all the marbles to begin with."

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Reaganui dar prieš konvenciją parinkus savo kandidatą į viceprezidentus, iškilo klausimas, ką gi pasirinks prezidentas Fordas. Nė venam iš jų neturint tikros daugumos, viceprezidento pasirinkimas igavo didesnės reikšmės negu paprastai. Spėjant galimą Fordo pasirinkimą, visų pirma prisiminimas John Connally, buvęs demokratas, tris kartus išrinktas Texaso gubernatorium, prezidento Kennedy pakviestas Washingtono administracijon ir kartu su juo sužeistas, galėtų būti geras kandidatas ne tik į viceprezidentus, bet ir pačius prezidentus. Tiesa, jis buvo patrauktas teisman už neva \$10,000 kyšio paėmimą pie no kainų palaikymui, tačiau buvo išteisintas. Blogiau, kad jis daugiau ar mažiau reprezentuoja senesnės kartos politikus, kurie dabar ne madoje. Fordui jis galėtų padėti pietuose, bet ne tiek, kad nugalėtų pietietį Carterį. Užtat Fordas turėtų nurašyti Pietus ir koncentruotis daugiau į šiaurę ir tam jam reikalingas viceprezidentas, daugiau reprezentuojąs šiaurės Rytus.

Laikraščiuose ir magazinuose linksniojami kandidatai neatrodo labai ryškios ir patrauklios asmenybės. Išimti sudaro tik netikėtas kairiam The New Republic magazine pasirodęs pasiūlymas Fordui pasirinkti konservatyvų New Yorko senatorių James Buckley. Visų pirma jis yra pamaldus katalikas, o katalikai sudaro ketvirtį šio krašto gyventojų ir 2/5 demokratų partijos, kurie, anot kolumnisto Andrew Greeley - kuris pats yra katalikų kunigas, nėra patenkinti Carteriu už jų ignoravimą. Girdi, liberalai, kurių įtakon patekęs Carteris, gėdinasi prašyti katalikų talkos rinkimų laimėjimui. 1972 metais jie tikėjosi miestų tautinių mažumų balsus atsverti nauja koalicija iš 'jaunų, vargšų, nuskriaustųjų ir inteligentų'. Rezultate McGovern skaudžiai pralaimėjo Nixonui.

Faktas, kad ultra-konservatyvus Buckley buvo išrinktas kaip tik liberaliame New Yorke kalbėtų už tai, kad ta koalicija nėra ir negali būti skaitlinga. Dauguma amerikiečių verčiasi visai neblogai ir norėtų tik daugiau tvarkos ir drausmės. Buckley būtų labai populiarius lietuvių tarpe.

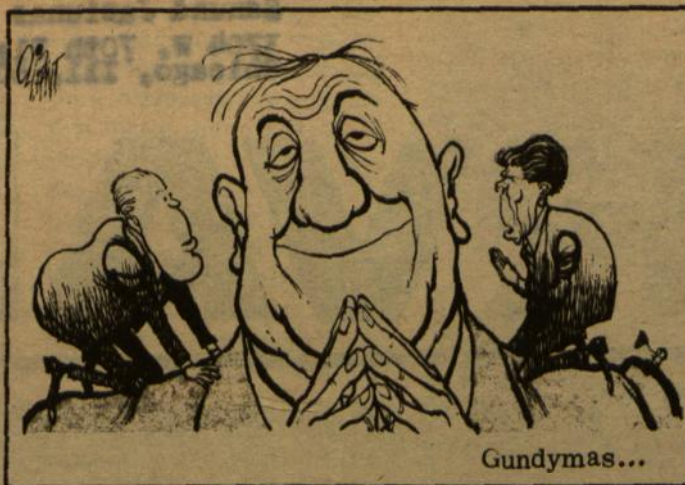
pakilo, Carteris teisingai elgiasi pats laikydamas pamaldas ir versdamas jose dalyvauti savo kandidatą į viceprezidentus, liberalą Mondale. Bet yra ir blogų pusių - jo baptistiškas tikėjimas gąsdina žydus.

Pakilus į dangų ... turint galvoje tikybinius apskaičiavimus - geriausias kandidatas į viceprezidentus būtų dabartinis Iždo Sekretorius William Simon. Jis katalikas su ... žydiška pavarde. Taip pranešė Time iš Baltųjų Rūmų paskalų.

Šioje ašarų pakalnėje Carteris išpėjo, kad respublikonai po konvencijos jį pulsia asmeniškai. Tam ruošdamasis, jis kaltino Fordą už pareigų apleidimą rūpinantis išigyti delegatų palankumą, nes bijas to 'buvusio kino artisto'. Ką gi, Reaganas buvo du kartus išrinktas Californijos valstybės, kuri yra 7-ta savo didumu visam pasaulyje, gubernatorium, o pats Carteris tik kartą buvo išrinktas mažytės Georgijos gubernatorium.. Ir kodėl būti artistu yra blogiau už fistaškų prekiautoją? Kaip matome, rinkiminė karštiligė ko gero bus pasiekusi ir šią apžvalgą.

Kalbant dar strateginėm temom ... Liepos pabaigoje prie sovietų laivyno Viduržemio eskadros prisijungė jų pirmas lėktuvnešis, 40,000 tonų 'Kiev'. Viso jų Viduržemio jūros eskadra turi 56 paviršiaus ir nežinomą kiekį povandeninių, manoma 10 - 12. JAV 6-tasis laivynas, plaukiojantis po tą pačią jūrą, turi 43 paviršiaus ir tur būt panašų į sovietų kiekį povandeninių. Iki šiol 6-tasis laivynas buvo pajėgesnis dėl turimų dviejų lėktuvnešių. 'Kievui' prisijungus, tas pranašumas sumažėja.

Sovietams pasiuntus savo eskadrą į Viduržemio jūrą, jų strategai skaičiavo, kad aviacijos paramą eskadra galės gauti iš draugiškų Sirijos ir Egipto aerodromų. Egipte tačiau sovietų įtaka sumažėjo iki nulio, nors jie ten turi dar netoli šimto technikų anksčiau parduotų ginklų remontui. Sirija, dėl keisto karo Libane, šiuo metu pasidavė neoficiali Izraelio sąjungininkė, kovodama su palestiniečiais, kurie yra remiami

Gundymas...

Maskvos. Šiuo metu Sirijoje neliko daug simpatijų sovietams.

Pereitą mėnesį paskutiniai britų daliniai pasitraukė iš Omano bazės Arabijos pusiasalyje. Vienintelės jų pajėgos į Rytus nuo Suezio yra tik 5 batalijonai Hong Konge. Į paliktą strateginę tuštumą veržiasi Sovietų S-ga, kai tuo tarpu JAV pastangos ten įsistiprinti nėra populiarios kongrese. Norėdamos apsiginti, Saudi Arabija ir Persija (Iranas) daug ginklų perka JAV-bėse, kur įtariama, kad galų gale tie ginklai nebus panaudoti apsigynimui nuo sovietų, bet tarpusavio kovai dėl naftos šaltinių kontrolės. JAV nuolat laiko du senesnius laivus - kintojus Persijos įlankoje, jų dažnai aplanko ir 7-to laivyno laivai, kurios artimiausia bazė yra Filipinuose. Diego Garcia sala Indijos vandenynė dar nėra kaip reikiant įrengta. Ji neturi mažą aerodromą ir mažą uostelį-anchorage. Taip padėčiai susiklosčius nestebėtina, kad Kissingeris pereitą savaitę derėjosi su šachu dėl ginklų pardavimo už naftą.

Šalia ginklų...

(Atkelta iš 1 psl.)

mokratų platforma reikalauja jo dar nestatyti iki nebus išrinktas naujas prezidentas. Fordas siūlo pradėti statyti jau lapkričio mėn., tarp kitko motyvuodamas tuo, kad statyba duos papildomo darbo 120,000 darbininkų. Viso numatyta pastatyti 244 lėktuvus, kurie kainuos apie 21.4 milijonus dolerių. Kodėl 244? Jei būtų statoma mažiau, kiekvieno jų kaina padidėtų, todėl apskaičiuota, kad 244 kaštus pigiausiai paskirai imant.

Bet ar iš viso bombonešis nėra pasenęs raketų amžiuje? Aviacija ir JAV strate-

gai aiškina, kad ne. Sovietams nuo avantiūrų prilaikyti JAV turi turėti strateginį 'trikampį': žemėje paslėptas tarpkontinentalines raketas, povandeninius laivus su raketom ir bombonešius. Idealas reikalauja, kad kiekvienas to trikojo narys pats vienas galėtų duoti atbaidantį smūgį. Buvęs Gynybos Sekretorius Schlesingeris privačiai tačiau nekarta esąs pareiškęs, kad faktinai to gal ir nereikėtų, užtektų padorios jų kombinacijos.

Įsivaizduokime, kad sovietai nutaria pulti JAV. Jei jie pirmiausia paleis savo tarpkontinentalines raketas, nukreiptas į tokių pačių raketų lizdus čia, jos savo tikslą pasieks per 30 minučių, kas duotų pakankamai laiko pakilti JAV bombonešiams. Jei jie visų pirma apšaudytų JAV aerodromus su raketomis iš povandeninių laivų, kurios yra mažiau tikslios ir kurioms savo taikinius pasiekti reiktų 7-15 minučių, jie duotų pakankamai laiko paleisti amerikiečių tarpkontinentalines raketas.

Tokios prielaidos sako, kad JAV strateginis bombonešis vis dėlto būtų naudingas.

gas ir reikalingas. Bet ar būtinai brangusis B-1? Pradžioje buvo galvota apie bombonešį B-70, kuris skristų labai aukštai ir būtų sovietų naikintuvų nepasiekiamas. Sovietams numušus U-2, to plano atsisakyta. Dabar siūlomas statyti B-1 aukštai skristų greičiau už garsą, pakeitęs savo sparnų kampą jis galėtų skristi ir visai žemai - šimto pėdų aukštyje, 600 mylių per valandą. Taip žemai skrendantį lėktuvą sunku su sekti radaru, nebent iš sateilito ar aukštai skrendančio lėktuvo. Be to, B-1 neturi pasiekti savo taikinio. Dar būdamas 100 mylių nuo jo nuotolės, jis paleistų raketą su branduoliniu užtaisu. (B-1 būtų visu trečdaliu mažesnis už dabartinį B-52. Jį valdytų du pilotai, du kiti igulos nariai vestų elektroninį karą, t.y. kliudytų nustatyti lėktuvo poziciją prieš radarui ir kitoms elektroninėms priemonėms.)

Jei tačiau B-1 neturi pasiekti savo taikinio, kodėl ne panaudoti dabar jau turimų milžiniškų lėktuvų kaip Boeing 747 ar DC-10? 200 tokių lėktuvų galima būtų apginkluoti 10,000 naujom 'skrendančiom bombom', kurios savo taikinius gali pasiekti už kelių šimtų mylių, t.y. galės būti paleistos dar Sovietijos pasienyje. Kaina būtų 17 milijonų dolerių - teigia B-1 priešininkai.

WANTED 1ST CLASS — DROP FORGE HAMMER OPERATOR

Board Hammer & Lasso Hammer experience. Top wages and all fringe benefits.
FOR 1ST AND 2ND SHIFTS.
CALL OR APPLY TO W. J. ALLEN
LETTS DROP FORGE
2714 W. JEFFERSON
DETROIT, MICH. 48216
313-496-1970
E.O.E.

(27-33)

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYB MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Užsiminus tikybą ... Pagal Gallupo polių, 94% amerikiečių tiki į Dievą, 69% tiki į po mirtinį gyvenimą. 71% priklauso bažnytinėm bendruomenėm, nors faktinai tik 40% lankosi maldyklose (Vakarų Europoje ir Skandinavijoje tie skaičiai žymiai mažesni). Jei iš tikro tikybos, nors nebūtinai dvasininkų, įtaka paskutiniuoju laiku

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TYLOS SAMOKSLAS JAU PRAEITY...

Jei po II Pas. karo vakariečių didžioji sapuda vengė savo skiltyse plačiau minėti Baltijos valstybių tragedija, tai paskutiniaisiais metais tas tylos samokslas pašalintas ir vis dažniau jos skiltyse galima užtikti aprašymų apie herojišką lietuvių rezistenciją rusams.

Ir tai buvo atsiekta ne kokiais memorandumais, bet lietuvių krašte didvyriškais veiksmais, kaip Simo Kudirkos, Romo Kalantos ir kitų.

Štai liepos 27 d. plačiausiai skaitomas prancūzų dienraštis Le Figaro per penkias skiltis išidėjo savo bendradarbio Gerard Nirascou, su Vilniaus nuotrauka ir Lietuvos žemėlapiu, reportažą 'Lituanie; Foyer de Contestation', kuriame jis pabrėžia, kad Baltijos kraštai labiausiai priešinosi Maskvos įtakai.

Mums lietuviams Gerard Nirascou daug ko naujo neatidengia, bet tas jo reportažas yra vienas iš geriausių, kokį teko užtikti vakariečių spaudoje.

Pačioj pradžioj jis pastebi, kad jam padarė didelį išpuolį vaizdas, matant Vilniuje sekmadienį perpildytas bažnyčias jaunais ir vyresniais maldininkais, nežiūrint visų Maskvos pastangų uždrausti religijos praktikavimą.

Iš trijų Baltijos valstybių, rašo Nirascou, Lietuva yra ta, kuri po 1940 m. aneksijos prie Sovietijos, pasiliko labiausiai besipriešinanči stipriai Maskvos įtakai ir čia rusai gyvena tarp priešiška nusiteikusių žmonių. Labiau negu Latvijoje ar Estijoje, čia lietuvių kalba yra pagrin-

dinė susikalbėjimo kalba. Rusiškai moka 35% gyventojų. Ir nors mokyklose dabar rusų kalba privaloma, ji yra tik kaip oficiali 'partijos kalba'.

Lietuviai nenustoja vedė nuolatinę kovą prieš Maskvą kuri atvirai rusina kraštą. Per paskutinius penkerius metus 'incidentų' sąrašas ilgas.

Ir čia Nirascou plačiai aprašo Kudirkos pabėgimą ir vakarus, Kalantos susideginimą, studentų riaušes, pateiktą 17,059 asmenų peticiją Jungtinėms Tautoms ir kt. Sovietų baimė, kad iš Lietuvos nepabėgtų lėktuvais ir vakarus tokia didelė, kad lėktuvų, skraidančių tarp Vilniaus, Rygos ir Tallino igulos yra ginkluotos ...

Vaikščiodamas Vilniaus gatvėmis jis ypatingą dėmesį atkreipė į jaunimo vakarie tišką apsirėngimą. Ir tai paaiškinama tuo, kad karo metu pasitraukę ir vakarus lietu viai savo artimuosius krašte aprūpina siuntiniais, padeda jiems ekonomiškai.

Jis plačiai mini ir pagrindžio banžnytinę kroniką.

Šis reportažas, kaip ir tame pačiame puslapy recen zuojama Andre Martin knyga 'Lituanie, Terre de Foi, Terre des Croix', leidžia skaitytojui pasidaryti aiš kias išvadas apie herojišką ir kenčiančią po Maskvos jungu Lietuvą.

Po ilgesnės ligos, š.m. liepos 27 d., sulaukęs 71 metų amžiaus, Chicagoje mirė Stasys Kalvaitis. Buvo gimęs Žemaitijoje, Kiaulakių km., Andriejavo val., Kretingos apskrityje. mokėsi Telšių gimnazijoje ir studijavo humanitinius mokslus Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Savo laiku mokyto javo Telšiuose ir Rietave, bet vėliau persikėlė į Kauną ir įsijungė į spaudos darbą. Dirbo Jaunojoje Kartoje ir Lietuvos Aido - kaip redaktorių ar jų antrininkas ir ko rektorius.

Universitete studijavo literatūrą ir kalbas. Buvo gerai išmokęs dar vokiečių, anglų ir rusų kalbas. Ypač domėjosi lietuvių kalbos taisyklingu vartojimu ir tuo klausimu nemažai rašinėjo periodinėje spaudoje, dažnai pabardamas mūsų redaktorių už nepakankamą dėmesį lietuvių kalbai.

Tremty, Vokietijoje, gyveno Memingeno stovykloje ir buvo įsijungęs į Minties savaitraščio redakcinį kolektyvą - redagavo ir rašė užsienio žinias.

Atvykęs į Ameriką 1949 metais, apsigyveno East Chicagoje, ind., ir dirbo plieno liejykloje - Inland Steel Co., iki pasitraukė į pensiją. Išėjęs į pensiją persikėlė į Chicago, arčiau lietuvių. Apsigyveno Marquette Parke ir įsitraukė vėl į spaudos darbą - talkino Naujienų redakcijai, o vėliau paėmė redaguoti dr. Vinco Kudirkos raštus ir ruošė jų antrą laidą. sušlubavusi sveikata ir kitos kliūtys neleido užbaigti šio darbo.

Stasys Kalvaitis buvo nepaprastai kuklus, teisingas ir doras žmogus. Visada laikydavo žodį ir pasižadėjimus, bet taip pat reikalaudavo to paties ir iš kitų. Vieną kartą apgautas, nustodavo pasitikėjimo ir pagarbos tam žmogui. Atgauti pasitikėjimą, reikėdavo įrodyti darbais, kad jau dabar pažadą ištesa, o ne vien žodžiais svaidosi.

Dėl savo kuklumo ir uždarumo neturėjo daug draugų, o laisvalaikį praleisdavo prie laikraščio, žurnalo ar knygos. Skaitė ne tik lietuviškus leidinius, bet taip pat anglų ir vokiečių spausdinius. Jo apsisikaitymas ir žinių bagažas prilygo gerai enciklopedijai, tad mes ir kreipdavomės į jį, norėdami gauti patarimą, išversti ar parašyti laišką. Su artimesniais bičiuliais buvo draugiškas, nuoširdus ir visad pasiruošęs pagelbėti. Pats savo bėdų ar rūpesčių nesipasakodavo ir stengdavosi pats vienas išgyventi. O tų bėdų netrūko ir jam. Bėne prieš 20 metų, trūko tulžies maišelis ir jos turinys išsiliejo. Manėme, kad jau netekomi mūsų Stasio, bet vokiškos kilmės chirurgas matyt sąžiningai atliko savo darbą ir jį grąžino į gyvenimą. Prieš penkiolika metų

MIRĖ LITUANISTAS STASYS KALVAITIS

ANTANAS JUODVALKIS

A.A. Stasys Kalvaitis

mirė žmona - Julija Norvaišaitė, kur labai daug prisidėjo prie jo išgyjimo, ne vieną naktį prabudėjusi prie Stasio lovos. Po šios ligos Stasys sakydavo, kad gyvenęs paskolintu laiku, nes pagal visus mediciniškus nuostatus jis jau turėjo būti pas Abraomą.

Rūpesčių ir bėdų užpultas gavo dar ir diabetą ir tą labai pergyveno. Sūnus Arvydas tuo laiku studijavo, ir tėvo didžiausias rūpestis buvo kaip nors išmokslinti vieningą savo vaiką.

Šiuo metu sūnus Arvydas yra elektros inžinierius, turi sukūręsšeimą ir ligos metu globojo tėvą.

Gyvendamas ir dirbdamas East Chicagoje, Stasys Kalvaitis nevengė ir visuomeninio darbo, nors į vadovybes sunkiai buvo priprašomas. Aktyviai dalyvavo Lietuvių Bendruomenėje ir Tautinės Sąjungos veikloje. Buvo renkamas į valdybas ar talkino rezoliucijų, protestų ar memorandumų rašyme. Kaip minėjau, į vadovybę nesiveržė, bet pasiimtas pareigas atlikdavo taip sąžiningai ir

(Nukelta į 5 psl.)

Šis bei tas
SKIRPSTAS

Aidų nr. 5 Viktoras Rimšelis, MIC, neilgu, bet išsamiai straipsniu apie Liet. Bažnytinės Provincijos įkūrimo vertę nuosekliai ir aiškiai išdėstė Krikščionybės ir mūsų kraštą atėjimo ir plitimo faktus. Taip ta šimtmeti aktuali tema galop kompetetingo asmens patikimai atskleista.

V. Rimšelis apie 1926 m. akto reikšmę taip išsitaria: 'Lietuva bažnytinės provincijos akto sudarymu buvo gražinta garbingon padėtin, kokioje ji buvo pačioje pra-

Lietuva bažnytinės provincijos akto sudarymu buvo gražinta garbingon padėtin, kokioje ji buvo pačioje pradžioje karaliaus Mindaugo laikais. Dabar Lietuvos Bažnučia priklausė tiesiog nuo šv. Sosto.

Taip žymus kunigas marijonas patvirtina tiesą, kad krikščionybės garbė - tiesioginiu priklausymu nuo šv. Sosto! - Lietuva įžengė jau 13 šimtmečių. Vėliau bendrystė su lenkais tą garbę ir sėkmingą Kristaus mokslo plitimą mūsų šalyje ilgiems amžiams buvo užtemdžiusi. Ir tik atkūrus savo nepriklausomą valstybę, buvo sugrįžta į tiesų kelią. V. Rimšelis trumpai, bet ryškiai apsakė, kaip ilgus laikus per Lenkijąėjusi krikščionybė su lenkiška kunigija sunkiai plito ir davė didelių nuostolių tautiniui ir kultūrinui požiūriui. Ir tik 1926 m. svetimo tarpininkavimo globos nusikračius 'prasidėjo Lietuvoje tikras lietuviskos-krikščioniškos kultūros atgimimas ir augimas'. Deja, kai kas iš mūsų net savo praeities krikščionybės garbingą faktą, bažnytinės provincijos įkūrimą jau 13 a., stengiasi ignoruoti, lyg tai užtemdytų mūsų šimtmečio garbę.

Kai žymusis amerikiečių poetas Ezra Pound pastarojo pasaulinio karo metu per Romos radiją išstojo prieš sąjungininkus ir ėmė girti Musolinio politiką, beveik visuotina buvo amerikiečių pasmerkimas (areštuotas, kalinamas, tremiamas). Jam jau mirus, dabar yra balsų, jog reikia poetui atleisti aną nuklydimą. Bet kiti vis tiek dar negali jam atleisti išdavystės, esą, juoda dėmė jo vardui jau nenutrinama. Šie ginčai mums taip pat idomūs, nes ir mūsųose pasitaikė puikių talentų, kurie pagarbino tautos pavergėją. Ir pas mus yra skirtingų nuomonių, kaip tokius kūrėjus vertinti. Vieniem rodosi, kad meno talentas yra aukščiau už tautinius, moralinius ar visuomeninius principus, o kitiem norisi, kad tautos gerbiamas asmuo būtų ir jos siekiams ne svetimas. Kaip sakoma, kilnumo aureolė žmogų savaime ipareigoja.

Panašiai norvegams daug širdgėlos sukėlė žymusis beletristas Hamsunas, prabūęs už Hitlerio politiką. Jo raštai vis tiek žavingi ir mielai skaitomi, nors asmeninė autoriaus klaida ilgam palieka kartėlio išpuolį.

Be abejo, gabus meno kūrėjas ne būtinai turi būti tobulai išmanus ir pasaulinėje politikoje. Tiksliausia būtų, jei kiekvienas viešumon skelbtųsi ir kitus įtaigotų tik savo srities išmintimi, t.y. dalykais, kuriems "trai kompetentingas. Bet iškilus asmenys neretai perengia savo talento ribas ir įsipainioja į kontroversijas. Errare humanum est.

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau man atsiųsti šias knygas:

- ☐ Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA.
Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje.\$3.00
- ☐ R. Spalis. MERGAITE IŠ GETO.
Romanas\$5.00

Pavardė ir vardas

Adresas

MELO KARAS (31)

Liepos dvidešimtoji

Norėdami atpasakoti Romelio istoriją iki galo, pereitoje 'Melo karo' tasoje mes apėjome vieną svarbų įvykį, kurio pasėkos turėjo likimnės reikšmės. Tai 1944 m. liepos 20 dienos atentatas prieš Hitlerį.

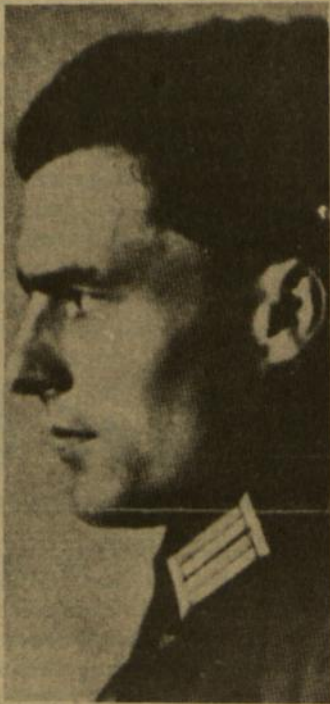
Ta dieną 'Juodojo Orkestro' veikėjas pulk. Stauffenberg buvo pašauktas su raportu į Hitlerio vyr. būstinę Rastenburg, rytų Prūsijoje kur turėjo susirinkti visi aukštieji nacių vadai, išskyrus Goebbelsą, ir atvykti Mussolini. Niekas negalėjo tikėtis, kad sunkiai sužeistas Siaurės Afrikos karo veiksmuose vienrankis ir vienakis pulkininkas bandys užmušti fuererį. Už tat Hitlerio asmens sargyba pagal nustatytą tvarką paprašė jo revolverio, bet nepažiūrėjo į jo portfelį, kur jis turėjo paslėptą bombą. Prieš eidamas į konferencijos patalpas, jis ją užtaisė. Kai Stauffenbergas buvo pristatytas Hitleriui, generolas Heusingeris dar tęsė savo raportą apie stovį fronte - sovietai artinosi prie Dauguvos. Stauffenbergas pastatė savo portelį ant grindų ir iš patalpos išėjo, sakydamas turį skubiai guti naujų informacijų iš Berlyno. Jam išėjus, pulk. Brandt rado reikalo tą portfelį iš kambario vidaus perstatyti prie labai masyvios atamos stalo kurio kitame gale sėdėjo Hitleris. Ta atrama Hitlerį išgelbėjo, vietoje jo užmušdama stenografą ir mirtinai sužeisdama du generolus ir vieną pulkininką. Dar keturi generolai buvo sužeisti lengviau. Pats Hitleris buvo tik kiek medžio skeveldrų apdraskytas ir kuriam laikui apkurtintas.

Tuo tarpu Stauffenbergas kuris sprogimo metu buvo šimtą metrų nuo konferencijos patalpos, pamanė, kad Hitleris yra užmuštas, nuskubėjo į savo lėktuvą ir išskrido į Berlyną. Pagal planą, samokslininkai turėjo nu traukti ryšį tarp Hitlerio vyr. būstinės ir Berlyno, kur kariuomenė turėjo suimti likusius nacių vadus ir paskelbti naują vyriausybę su ats. gen. pulk. Becku priešakyje. Ta akcija turėjo būti pradėta tuojuo po to, kai bus gauta žinia apie Hitlerio mirtį.

Tą žinią turėjo duoti gen. Fellgiebel, kariuomenės ryšių viršininkas, kuris tuojuo po sprogimo turėjo įsakyti nutraukti ryšius tarp vyr. būstinės ir likusio pasaulio. Bevykdydamas tą samokslodalį, jis pažiūrėjo per langą ir pamatė iš barako išeinantį Hitlerį, tiesa apdraskytą, bet dar paeinantį. Fellgiebel ne tik nebaigė savo samokslodalies, bet ir nepranešė apie nepasisekimą Berlynui. Tą pačią naktį jis buvo areštuotas ir vėliau pakartas.

Tuo tarpu Berlyne liepos 20 d. vidudienį Juodojo Or-

kestro samokslininkai susirinko gen. Olbrichto, kuris buvo Vokietijoje stovinčios kariuomenės vyr. vado pava duotojas, Štabe. Ten jie laukė pranešimo iš Fellgiebelio. Vietoje to, apie pusę keturių jie susilaukė telefono skambučio iš Rangadorfo aerodromo, kur ką tik nusileido Stauffenbergo lėktuvas. Jo adjutantas teiravosi, kodėl jiems paimti nebuvo pasiųstas automobilis. Į klausimą, kas atsitiko su Hitleriu,

Plk. grafas von Stauffenberg, bandęs nužudyti Hitlerį.

buvo atsakyta, kad jis negyvas.

Gavęs tokią žinią, gen. Olbrichtas pradėjo vykdyti 'Valkyrie' planą, kuris numatė kariuomenės civilės valdžios funkcijų perėmimą, jei Vokietijoje kiltų neramumai - buvo skaitytasi su svetimšalių darbininkų sukilimu. Apie savo veiksmus jis painformavo ir savo vadą gen. Frommą. Tas simpatizavo samokslininkams, bet dėl visako nutarė pats pasitikrinti paskambindamas į Rastenburgą. Jis susisieko su maršalu Keitelu, kuris jam pranešė, kad Hitleris liko gyvas.

Apie 5 val. p.p. pagaliau atvykęs Stauffenbergas dievažinosi, kad Hitleris negalėjo išgyventi sprogimo. Frommas visdėlto nutarė, kad pasikėsanimas nepasisekė ir Stauffenbergas turįs nusišauti. Per sekusį ginčą Frommas grąsino samokslininkus suimti, tačiau tie jį patį suėmė ir pradėjo 'Valkyrie' planą. Netrukus tačiau paaiškėjo, kad Hitleris ištikro yra gyvas ir dalis samokslininkų, tikėdamiesi patys išsigelbėti, plano nebevykdė. Gavęs įsakymą suimti propagandos ministerį Goebesą, majoras Remer savo uždavinio neįvykdė, kai Geobelsas paneigė fuererio mirtį ir įrodymui jį telefonu sujungė su pačiu Hitleriu. Majoras, kuris tik pildė savo vyresnių vadų įsakymą, pažiūrėjęs Hitlerio balsą, kuris

Hitleris ir Mussolini apžiūri sprogimo vietą Rastenburg.

prieš porą savaičių jį apdovanojęs 'Ažuolo lapais' prie jo Geležinio Kryžiaus, sumušė kulnėmis ir sušuko: 'Jawohl, mein Fuehrer'.

Savo tankų batalijonui jis dabar įsakė saugoti vyriausybę nuo samokslininkų. Tų vienintelė viltis dabar buvo vyr. kariuomenės vadas Prancūzijoje, maršalas Kluge.

Prancūzijos karinis gubernatorius gen. Stuelpnagel jau buvo įsakęs suimti visus SD ir Gestapo pareigūnus. Kluge tačiau atsisakė veikti.

Tą pačią naktį Frommo vyr. būstinė buvo apsupta Hitleriui ištikimų dalinių, kuriems vadovavo Kaltenbrunner ir Otto Skorzeny, Mussolinio išvadotojas. Apie 11 val. vakare, Frommo štabo karininkai nedalyvavę samokse, puolė samokslininkus ir išvadavo gen. Frommą, kuris po sargyba buvo laikomas savo kambaryje. Frommas įsakė sušaudyti gen. Olbrichtą, pulk. Stauffenbergą, ben. Quirnheim ir lt. Haeften, Stauffenbergo adjutantą. Beckas prašė jam palikti revolverį 'asmeniškam panaudojimui'. Frommas sutiko, bet siūlė nedelsiti. Beckas šovė sau į galvą, bet kulka tik nubrodino jo viršugalvį. Gavęs kitą šansą Beckas vėl šovėsi ir vėl nepataikė, po ko Frommas įsakė esančiam kambaryje puskarininkui: 'Padėk seniui'. Puskarininkis pridėjo revolverį prie smilkinio ...

Bet jei Frommas tikėjosi, sušaudydamas savo artimiausius bendradarbius, išlikti pats gyvas - jis klydo. Kiti suimtieji jį išdavė. Frommas buvo atiduotas karo lauko teismui ir sušaudytas.

Kitą rytą, sužinojęs apie atentatą, gen Eisenhoweris sušuko: 'Holly smoke ... There seems to be a revolt going on among the Krauts. What does it mean?' Ką tai reiškė pilnai suprato JAV žvalgybos viršininkas Šveicarijoje, Allen Dulles. Wilhelm Hoegner, vienas iš Dulles patikėtinių Bavarijoje, prisimena susitikęs su Dulles ir jo asistentu Gavernitz liepos 21 dieną: 'Aš niekada nemačiau jų taip nusiminusių. Jie visados tikėjosi, kad

staigus Hitlerio kritimas pabaigs karą dar prieš sovietams įžengiant į Berlyną. Greitas taikos sudarymas su demokratinio vokiečių režimu būtų tam sukliudę. Dabar viskas pražuvo; karo tada rusams nuties kelią į Elbę ir Europos širdį. Amerikos politika susilaukė baisaus

pralaimėjimo'.

Tą ką suprato žvalgybininkai, liko paslaptim politikam. Tik daug vėliau Churchillis prisipažino neįvertinęs Juodojo Orkestro - vienintelio pagrindžio sąjūdžio Europoje, kuris negavo jokios pagalbos ir padrasinimo iš sąjungininkų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ VASARINĖS DOVANOS

SIUNTINYS 1 (1976)

Stora, gėlėta nailoninė medžiaga dėl 2 suknelių; crimpleno medžiaga dėl 2 suknelių; speciali crimpleno medžiaga dėl 1 moteriško paltų; 2 nailoninės skarelės; 1 vyriški nailoniniai marškiniai; 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių; angliška vilnonė medžiaga 1 vyriškai eilutei.

Kaina su muitu ir persiuntimo

išlaidomis \$180.00

Jei kas pageidauja, galima dadėti iš šių žemiau išvardintų arba kitokių prekių:

Vyriškas arba moteriškas nertinis	\$26.00
Vilnonė gėlėta skarelė	10.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Crimpleno medžiaga suknėlei	18.00
Jersey wool medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Jersey wool medžiaga suknėlei	20.00
Dirbtinis mink'as moteriškam paltui	80.00
Nailoniniai marškiniai	12.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vilnonė medžiaga vyriškai eilutei	50.00

Šios kainos yra su įskaičiuotu sovietiniu muitu

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.

(Z. J U R A S)

11 London Lane, Bromley, Kent, England.

Tel. 01-739-8734 arba 01-460-2592

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

S. KALVAITIS...

(Atkelta iš 3 psl.)

kruopščiai, kad vargu bu, kitą tokį asmenį galima surasti.

Turėjo surinkęs ištisus komplektus lietuviškų laikraščių ir žurnalų, o taip pat ir nemažą knygynėlį, ne tik lietuvių, bet anglų ir vokiečių kalbomis. Deja, paskutiniu metu, ligos ir kilnojimas iš buto į butą, turimą inventorių privertė sumažinti iki minimumo ir turimas gėrybes išdalinti.

Apie Stasį Kalvaitį galima daug pasakyti, bet jo gyvenimo būdas - uždarumas neleidžia viską atskleisti ir šiandien. Kas jį arčiau pažino, visi pripažįsta, kad buvo labai kukli, bet kieta asmenybė, principo žmogus. Ypač kietas ir neatlaidus lituanistas. Yra rašęs spaudoje, taisęs rašytojų ar žurnalistų raštus, daug vertęs iš svetimų kalbų (ypač bolševikmečiu), yra ir išleistų jo vertimų. Kada tik tekdavo pas jį užsukti (o gyvenau tik per gatvę ir dirbau tam pačiam fabriko skyriuje), visad rasdavau besėdintisu raudona plunksna rankoje. Skaitydavo ne prabėgomis, bet atidžiai, įdomesnes vietas pabraukdamas. Nevažinėjo po vasarvietes, bet turimas atostogas ar laisvalaikį, sunaudodavo skaitymui ar rašymui. Perijodikojo išmėtyti jo rašiniai, surinkti į vieną, sudarytų gal net kelias knygas, bet kas tokį darbą gali atlikti (reikėtų tokio pat darbštumo ir kruopštumo žmogaus, kaip jis buvo)?

Stasys Kalvaitis buvo nepriklausomas Lietuvos auklėtinis, visa esybė jį pamilęs ir psiruošęs atiduoti visas savo žinias jai. Tremtis dalinai nutraukė jo pradėtą darbą, bet nesunaikino jo ištikinimų. Jis liko gilus patrijotas ir ištikimas savo tautai.

Laidotuvių koplyčioje susirinko jo draugų bei artimųjų būrelis, buvo suorganizuotas atsisveikinimas. Pirmasis žodį tarė Memingene leis to Minties laikraščio leidėjas

MOČIUTĖS DOVANA

JURGIS GLIAUDA

'Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti, Didį gėda savosios gerai nemokėti.'

Dėl to nemirtingo posakio įtaigos į mūsų lietuviškas mokyklas, į mūsų lietuviškus vaikų darželius, didvyriai tėvai atveža savo vaikus net iš toliausių vietovių. Mūsų, losangeliskėje mokykloje galbūt, yra tikrų tėvų rekordistų. Atveža vaikučius į mokyklą iš už šimto mylių ...

Tas nemirtingas Jono Jablonskio posakis yra ir bus tikamiausias pradėti kiekvieną lietuvių kalbos abecėlę. Ir šis tautinės gyvybės posakis sutinka skaitytoją, vos jis atskleidžia naują mūsų mažiukams skirtą knygą, Danutės Lipčiūtės-Augienės 'Močiutės Dovanėlė'. Didelė, in folio, gausiausiai iliustruota dailininkės Jadvygos Paukštienės piešiniais, knyga atsirado ant mūsų šaunių knygnešių skobnių ir pirmas tai knygai linkėjimas: kuo vei-

kiausiai patekti į 'abecėlinės' lietuvių rankutes ...

Prašmatniai iliustruota knyga yra tikra stambi dovana raides pažinti pradedančiam 'skaitytojui'. Tai nėra 'dovanėlė', tai dovanų dovana!

Iliustruotos abecėlės, kur raidės prasmę ir skambesį iliustruoja žodis, kuris pradeda aptariama raidę, ir greta objekto vaizdas, pedagogikos dėsniais paremta mokymo priemonė, populiarinė ir mėgiama. Autorė skyrė raidžių pažinimui vykusiems ketureiliams, kur kiekviena eilutė pradedama aptariama raidė. Štai raidė 'H':

Himną giedame sustoje,
Himną baigus niekas neploja.
Himną giedame drąsiai,
Himną mokam mintinai.

Trisdešimt viena raidė, įskaitant nosines ir brūkšnelines, ketureiliais išbrauna į mažo lietuviuko dėmesį ir atmintį. Štai įmantraus braižo raidė 'S':

Sniego pusnį išbraižiau,
Sniego senį nulipdžiau.
Skrieju rogėm nuo kalniuko
Su mergytėm, su berniukais.

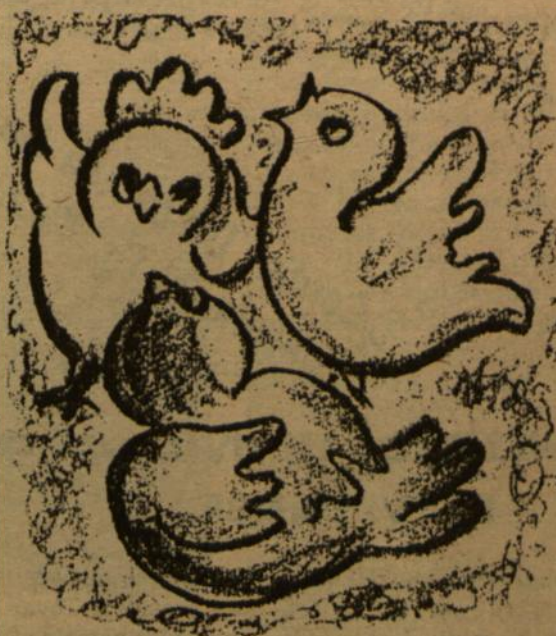
Įtikinančiai apeliuoja raidė 'R':

Rankos piešia, rankos rašo,
Rankos laimint Dievą prašo.
Rankom mezgam, rankom grojam,
Rankomis iš džiaugsmo plojam.

Raidžių pažinimo iliustracija ketureiliais apima plačią mažo skaitytojo išsilavinimo sferą. Modernaus pasaulio reiškiniai jaukiai persipina su tradicine lietuviška pastorale. Astronautai ne užstoja eriuokų. Filosofiškas laikrodukas, rimtai skaičiuojas gyvenimo mirksnius, susiderina su išdykėliu ožiu. Baugus gaisro siautėjimas tuoj pat apšvelninamas kūrybinio veikimo vaizdais: dirbantis tėtė, kiemą šluojanti mergaitė, pyragus kepanti laputė. Į dėmesio ratą įsiveržia besispardantis zoologijos sode zebros ir greta striksintis kiškis, Rainio pieną išlaišęs šuniukas ...

'Modernaus' mažiuko pasaulis stipriai orientuojamas į lietuviškas temas. To arkaidinio pasaulio gyvulėliai ir žvėriukai, kiekvienas su savo gudrumėliais ir polinkiais viršija motorizuoto, sumechaninto pasaulio akcentus. Šmėkši 'riebūs krokodilai' ir narai. Vaikai, gal būt, apie juos jau žino, bet, va, tikra sensacija: 'Genys snapu - tuk, tuk, tuk. Garnio kojos - šliup, šliup, šliup.'

'Močiutės dovanėlės' puslapiuose dailininkė Jadvyga Paukštienė parengė visą parodą savo šiltų, jaukių, į vaiko dėmesį gaivalingai besibraunančių piešinių parodą. Apie septyniasdešimtį piešinių (jų pusė in folio) yra knygos teksto grafines turinys. Kai kada dailininkė praplečia ketureilių vaizdo ribas. Raidė 'O' skirta ožiui, kuris

Dail. J. Paukštienės iliustracija

badosi aštriais ragais. Po ketureiliu matome ir obuolį. Raidė 'K' kalba apie kiškį. Čia pata ir krepšys su vaisiais. Dainuojančio mergaičių choro poetišku atgarsiu yra paukštelio choras ...

Dailininkė naudojo, sakyčiau, vienaspalvį pastelės pieštuką. Tas piešimo būdas nušalina linijų griežtumą, pripildė piešinį švelnių niuansų, tapybinių tonų. Jadvygos Paukštienės pastelė dvelkia kontūrų lengvumu, vaizduojamo objekto suidealinimu, kas būtina šitokio žanro knygai. Greta geros anatominės ir tematinės išvalgos į objektą, dailininkė rodo puikią tematinio reljefo vaizduotę. Tai gebėjimas su vesti piešinyje detalių grupę ir atsiekti išpūdzio pilnybės efektą. Taip (psl. 33) ir klotemoje sutilpo žvejys, irklas laivelis, žuvis, bangos ir dailiasparnės žuvėdros. Prieš mažą skaitytoją atskleista temos pažinimo enciklopedija. Jis semia iš piešinio pažintų tos temos detalių junginių.

Nekalbant apie didaktinę piešinio reikšmę, išgyvename tikrą estetinį džiaugsmą sekti tos piešinių parodos visumą, specifinio ir nelengvo žanro kūrinius. Dailininkė

sukūrė išimintinus, pastoralinės nuotaikos vaizdus. Tikrovės šiurkštumai eliminuoti. Tėvai vadina tokio amžiaus vaikus švelnybiniais vardais. Per to švelnumo prizmę dailininkė pristato pasauli.

Knyga kietais viršeliais. Pieštasis viršelis rodo tropikinės egzotikos junginį su tradiciniu lietuvišku pasauliu. Čia gaidys, šuniukai, karvutė, katė, laputė ir ilgakaklė žirafa, ir drambliukas, tarytum išėjęs iš raižinių išmarginto lietuviško tvarto. Tai psichologiškai tikra. Išeivijos lietuviuko pasaulis toks gi platus, toks gi įvairus ...

'Močiutės dovanėlė' yra reikšminga talka tėvams ir vaikų darželiams. Jono Jablonskio, o knygos pabaigoje ir Jurgio Sauerveino, citatų ženkle, atsiskleidžia įvadinis tos dailios dovanėlės lapas: piešinyje lietuviškos patriotikos koncentracija - Gedimino pilis, žuvusiems už Laisvę paminklas, kraigo žirgeliai, lietuvių su nuometu (tai, aišku, mama!) ir pergalingojo Vyties raitelio apybraiža.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

GERIAUSIĄ DOVANA
BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

EL MINISTRO DE CULTURA Importante Puesto Ocupará en Argentina el Dr. Dambra

AGASAJA A VITAUTAS DAMBRAVA

CONGRESIONAL RECORD

CONSTRUYENDO por las cuatro paredes

LAISVĖS ŽIBURIS

NEW YORKE

APIE

LAISVĖS ŽIBURIS

NEW YORKE

Š.m. liepos 22 d. Dirvoje

buvo atspausdintas V.P. laiškų, kuriame rašoma apie

Žygį ir Laisvės Žiburį.

Šiame laiške yra vėl prisimenamas prieš dešimtį metų buvęs New Yorke 'Lapkričio 13-tos Žygis', o taip pat kalbama apie New Yorke lietuvių radiją Laisvės Žiburį.

Abiem atvejais pabrėžtinai yra minimas Romas Kezys, buvęs vienas 'Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti' narys ir kaip dabartinis vedėjas ir jam vienam išimtinai yra padaryti priekaištai.

Tačiau abeji priekaištai yra paremti neteisingais faktų tvirtinimais. Laiške sakoma, kad prieš dešimtį metų buvusio Žygio finansinė atskaitomybė tebesanti nesutvarkyta net iki šiolei. Toks tvirtinimas yra netiesa.

Ano, gražiai atmintino Žygio į Jungtines Tautas, politinė ir finansinė atskaitomybė buvo duota visuomenės susirinkime New Yorke tuoj po Žygio ir atsimenu labai gerai, kad anoji atskaitomybė (tada siekusi net 60 tūkstančių dolerių aktyvo) buvo pateikta ne tik greit, bet pirmą kartą mūsų organizaciniame gyvenime taip detalai ir pavyzdingai. Toje 'Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti' atskaitomybėje buvo parodytas gražus grynasis likutis - per 16 tūkstančių dolerių.

Šiuo likučiu domėjosi LB New Yorke Apygardos Valdyba. Š.m. vasario 14 d. New Yorke Apygardos suvažiavime šis žygio gryo pelno klausimas buvo iškildes. Tačiau vadovybės buvo paaiškinta, kad visas reikalingas randasi archyve, taigi - reikalingas baigtas.

Jei tokia institucija neturi pretenzijų į Žygio finansinį likutį, tai ko gi reiktų purkštauti paskiram, sakykim, veikėjui, priekaištauti ir matuoti kitų visuomenininkų darbą naudos ir garbingumo mastu.

Neteisingai tvirtinama a name laiške ir tai, būk L. Žiburių vedėjas Romas Kezys yra atsakingas už Klubu narių susirinkimus. Priekaištautojas matyt susipainiojo tarp radijo vedėjo ir Klubu Valdybos kompetencijų. Ir tikrai. Toliau tuoj tvirtina, kad Laisvės Žiburys, esą, atsidūręs R. Kezio sauvale.

Esu Laisvės Žiburio Radio Klubu Valdyboj pastaruoju 6-rius metus ir matau šios labai naudingos L.Ž. visuomeninės veiklos gyvenimą iš arti. Klubu Valdyba labai darniai bendradarbiauja su Laisvės Žiburio radijo programos vadovybe, jai duodant reikalingą pagalbą. LŽ vedėjas Romas Kezys yra tikras šios lietuviškos radio valandos architektas ir Klubu Valdyba kiek galėda-

laiškai Dirvai

APIE
LAISVĖS ŽIBURIS
NEW YORKE

ma jam nekludo tiek programų sudaryme, tiek jam organizuojant priemonės (pini-gal), kad Laisvės Žiburys New Yorke negestų. Dėka šio bendradarbiavimo LŽ pasiekė šiais metais pirmąjį savo gyvavimo dešimtmetį.

Antanas Diržys
Brooklyn, N.Y.

KĄ REMTI?

Amerikiečių spaudoje vis dažniau pasirodo straipsniai liečią Pabaltijos valstybių ateitį. Pagal juos, Pabaltijo de jure nepripažinimas sovietams sukelia problemų JAV-bių ir Sovietų S-gos geriems santykiams. Neseniai šia tema pasirodęs N.Y. Times straipsnis (perspaudintas ir kitų laikraščių) gvildeno šį klausimą, kaip kelianti sumišimą JAV-bių diplomatų tarpe. (Straipsnio antraštė buvo maždaug: 'Nonrecognition of the Soviet Annexation of the Baltic Republic is an Embarrassment to the U.S. Diplomacy.') Anot vieno State Departmento pareigūno, šią kelbią būklę laikas išspręsti.

Man atrodo, kad tokie JAV-bių diplomatų pareiškimai, nors dar nebūtinai sietini su galutine vyriausybės linija, turėtų mus perspėti apie ateities perspektyvas. Mūsų visuomenės veikėjai turėtų tai išidemtėti ir tuo pačiu galėtų mums konkrečiai pasitarnauti šio krašto rinkimo sezone. Jeigu mes žinotume kaip atstovų rūmų nariai ir kandidatai jaučiasi Pabaltijos kraštų sovietams nepripažinimo atveju, tai mes sau galėtume atitinkamas išvadas rinkimo metu pasidaryti. Kai kuriose šio krašto vietovėse mūsų ir mums simpatizuojančių balsai galėtų nulemti kai kurių ir atstovų-kandidatų likimą. Sąrašai visų atstovų rūmų narių ir kandidatų su jų oficialiomis pozicijomis Pabaltijo reikalu turėtų būti skelbiami mūsų spaudoje ir per organizacijų biuletenius.

M. Eimontas

DIE CASTING

Supervise the aluminum die casting department of our appliance manufacturing plant. Knowledge of aluminum die casting essential.

PHOENOLIC MOLDING SUPERVISOR

Knowledge of transfer, injection and compression molding essential.

TOOL & DIE MAKERS

Must be able to maintain molds & dies. We offer excellent salary, fringes, steady work and promotional opportunity. For an interview write to Plant Manager:

SCM PROCTOR SILEX

P. O. BOX 600
SOUTHERN PINES, N. C. 28387
An Equal Opportunity Employer (28-35)

BORING MILL OPER., TAPE MACH. OPER. Devlieg and Cintimatic exper. required. Paramount Boring & Machine. 15255 W. 11 Mi. Oak Pk., Mich. Tel. (313) 543-2100. (30-32)

NURSES AIDES - For Home Health Agency for full time day time, part time evenings, weekends and holidays. High school diploma. Penna driver's license, & car required. Call (215) 378-0481. (30-32)

VENEZUELOS LIETUVIAI PAGERBĖ DR. V. DAMBRAVĄ

Venezuelos lietuviai džiaugiasi kartu su dr. V. Dambra, jo 25 metų darbo JAV diplomatinėje tarnyboje su kaktimi. Dr. Vytautas Dambra JAV diplomatinėje tarnyboje pasiekė aukštą laipsnį. Ambasada Venezuele ta proga, dalyvaujant vi siems Ambasados tarnautojams, surengė jam pagerbimą. Ambasadorius Harry W. Shlaudeman įteikė dr. V. Dambrai iš JAV Valstybės Departamento atsiųstą diplomą, įvertinant jo nuopelnus ir gabumus diplomatinėje darbe.

Liepos 10 d. Venezuelos lietuviai atskirai suruošė dr. V. Dambros pagerbimą vo kiečių kolonijoje Tovar, kuri yra kalnuose apie 60 klm.

nuo Caraco miesto. Minėjimas prasidėjo Tovar bažnyčioje, kur pamaldas atlikė kunigas Antanas Perkumas, prašydamas Aukščiausiojo Dambrai ir visai jo šeimai visokių gėrybių, ir ypač jo sergančiam sūnui pagijimo. Po to puikiame 'Bergland' restorane, kurio savininkas yra lietuvis p. Redneris, buvo suruošti puikūs pietūs. Dalyvaujančių buvo pilna salė. Įžanginį žodį tarė LB Caracas apyl. pirm. dr. Povilas Dambra, pakviesdamas minėjimą praversti studentę Zavackaitę. Latvijos kolonijos pirmininkas prof. dr. E. Foldat sveikino latvių kolonijos vardu, įteikdamas puikią dovaną. Toliau sveikino 200 metų JAV Nepriklausomybės švenčių parengimo komiteto pirmininkas. Juozas Menkeliūnas sveikino Venezuelos Lietuvių Kultūros Fondo vardu, įteikdamas puikų medžio drožinį. Jaunimo atstovas Aras Mažeika sveikino Jaunimo vardu, įteikdamas iš Lietuvos meno dailės darbų dovanėlę. Jaunimo atstovė O. Baronaitė perskaitė Caracas Lietuvių Bendruomenės vienbalsį nutarimą, suteikti dr. Vytautui Dambrai GARBĖS NARIO titulą. Stasys Jankauskas, negalėdamas asmeniškai dalyvauti dėl ligos, igaliojo dr. Gutauską perskaityti sveikinimą buvusio Zalcburgo lietuvių vardu, su kuriais kartu gyvena ir dr. V. Dambra. Aleksandra Vaisiūnienė perskaitė tai progai paruoštą sveikinimą dalyvaujančių vardu, apibūdinant trumpai jo įnašą lietuvių kolonijai Venezueloje. (av)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	246-2048
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	732-7476
• MIAMI BEACH, FLA. 33139 — 1201 17th Street	(305) 673-8220
• PHOENIX, ARIZ. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
• SILVER SPRINGS, MD. 20910 — 622 Ellsworth Dr.	(301) 589-4464
• WOODHAVEN, QUEENS, N. Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250

Montrealio Olimpiada

ANTANAS LAUKAITIS

XXI-jai moderniajai olimpiadai einant prie galo, jau galima šiek tiek pažvelgti ir į atsiemtus rezultatus ir spręsti, ar šie olimpiniai žaidimai yra padarę pažangą ir davę teigiamų rezultatų. Kas nuosekliau seka visų žaidynių rezultatus, gali aiškiai matyti, kad atsiekti paskirų sportininkų laimėjimai yra tiesiog fantastiniai, neturėję sau lygių olimpinėje istorijoje. Visai nežinomas kubietis A. Juantorena, kurį Kubos krepšinio rinktinė nepriėmė į savo sąstatą, neturi šioje sunkioje distancijoje sau lygių ir, stebint jį, atrodo, kad jis bėga kaip vėjas. Visų distancijų moterys bėgikės, ypatingai iš Rytų Europos, atsiekė naują erą bėgime. Plaukime fenomenali Kornelia Ender, pas kurią iš Amerikos buvo atvykusi - prieš keliolika metų, Kornelijai esant tik kūdikiui, pabėgusi iš rytų Vokietijos - jos bobutė, šiandien kartu su kaliforniečiu J. Naber savo plaukimuose rodė tiesiog stebuklus. Atsiemtose rezultatuose jie yra pašokę metais, ir metais į priekį! Visa eilė kitų paskirų sportininkų tiek individualinėse, tiek ir komandinėse varžybose yra atsiekę labai aukštą sportinį standartą ir kartais kyla klausimas, ar sporte yra tokia riba, kuri negalės būti pralaužta?

Šiandien jau man ir daugeliui lietuvių, įdomiausios krepšinio varžybos yra pasibaigę. Nuo pat pradžių šios olimpiados, tiek aš, tiek ir vi-

si kiti krepšinio mėgėjai, laukėme šių žaidynių finalo ir be jokios abejonės tikėjome, kad baigmėje susitiks Amerika su Sov. S-ga. Bilietų kainos pradžioje buvo labai didelės, tačiau, jau pradėdant nuo pusiau finalų, didieji spekuliantai yra smarkiai krepšiniu nusivylę, jos smarkiai krito ir prieš pat baigmę bilietų buvo galima gauti net už normalią kainą. Ir aš pats, kaip ir tūkstančiai amerikiečių atvažiavusių specialiai į šią olimpiadą pamatyti, kaip jų krepšinio rinktinė turėtų atsiekti Muncheno olimpiados revanšą atsiimant aukso medalį iš Sov. S-gos, nusivyliau krepšinio baigmės žaidimu. Lauktosios revanšinės rungtynės neįvyko. Amerikiečiai, susitikę su jugoslavais, gana lengvai, be jokių ypatingų pastangų, vėl laimėjo olimpinį aukso medalį.

Iki šiol man teko matyti jau ne vieną Amerikos krepšinio rinktinės pasirodymą paskirose olimpiadose. Ir galiausiai pilnai tvirtinti, kad tokio stipraus sąstato rinktinės, kaip buvo Montrealyje, amerikiečiai dar neturėjo. Visą laiką žaidžiant keturiems negrams, dažnai net ir visiems penkiems ir vienam baltajam, jų dengimas, metimai ir žaidimo greitis buvo kažkas nepaprasto. Jeigu jie be jokių didesnių pastangų lengvai nugalėjo jugoslavus, tai truputį daugiau pasistengę, jie prieš sovietų rinktinę būtų turėję tokį revanšą, kuris būtų pilnai pa-

Olimpiniam kaimelyje Dirvos bendradarbis A. Laukaitis kalbasi su hostese Rūta Danaityte.

R. Gaškos nuotr.

tenkinęs Munchene padarytas klaidas ir neteisingumą. Pačios gi įdomiausios rungtynės visame krepšinio turnyre buvo tarp sovietų ir jugoslavų. 17,000 žiūrovų turbūt prarėkė gerkle ragindami jugoslavus. Nors ir vieni ir kiti yra iš komunistinių kraštų, tačiau beveik 99% rėmė tik jugoslavus ir, žinoma, jiems pasisekė su tvarkyti sovietus. Nežinau kodėl, bet visose varžybose žiūrovai yra labai priešingai nusistatę prieš visus Sov. S-gos sportininkus. Net ir krepšinio medalių įteikime, kai amerikiečiai buvo pasitiktai su nemažiau kaip penkių minučių ovacijomis, jugoslavai irgi su karštais plojimais, tai bronzininkai sovietai - su žiūrovų baubimu. Keista, kaip politinis gyvenimas atsiliepia į sportą.

Nors iki šiol dar ir nėra įvykę jokių didesnių olimpininių nesusipratimų, visos varžybos vyksta labai gerai, tačiau visoje olimpiadoje ir pačių sportininkų bei vadovų tarpe jaučiamas kažkoks tai kažinko trūkumas. Ir tai turbūt yra trūkumas olimpinio draugiškumo, olimpinės sportinės dvasios. Niekada iki šiol olimpiniai žaidimai prasidėjo su daugiau kaip 20 olimpinų kraštų, nedalyvaujančių olimpiadoje. Niekada anksčiau nebuvo jaučiamas toks didelis priežiūros ir saugumo jausmas, matant visur policiją, kariuomenę ir kt., kad nesiderina su sportine dvasia. Dėl šių ir gana žiaurių saugumo būdų yra jau gana žiauriai nukentėję paskiri sportininkai ir pareigūnai. Tautinis nacionalizmas irgi yra jaučiamas tiek olimpiniam kaimelyje, tiek stadionuose, tiek ir spaudoje. Visi nori ir trokšta, kad politika būtų atskirta iš sportinių varžybų, bet kaip tai padaryti? Pav., kad ir Kanados spauda visus olimpinis aprašymus skiria tik apie kana diečių pasirodymus, kitiems duodant labai mažai vietos, kai lygiai taip pat amerikiečiai domisi daugumoje tik amerikiečiais. Tą daro ir kitos didelės valstybės. Ar tai yra tikroji sportinė olimpinė dvasia?

Labai didelį antisovietinį propagandos darbą šioje olimpiadoje atlieka vietiniai

ir iš kitur atvykę ukrainiečiai. Jie yra įdėję didžiulius apmokamus skelbimus apie Ukrainą, apie ukrainiečių 50 milijonų vargus ir jų norą atgauti savo nepriklausomybę. Jie surengė jau ne vieną demonstraciją prieš įvairius Sov. S-gos sportininkų pasirodymus, nutraukiant net futbolo rungtynes. Atėję į

viai sportininkai iš Lietuvos nebuvo atsiekę tokių gerų sportinių rezultatų. Nežinau ar kita tauta irgi yra ką nors panašaus atsiekusi. Iš dalyvavusių 8-nių Lietuvos sportininkų, neskaitant keturių iš kitų kraštų, septyni gavo olimpinis medalius: du aukso, du sidabro ir tris bronzos. Aš norius trumpai supažindinti su šiais iškiliausiais pasaulyje sportininkais lietuviais. Krepšininkė A. Rupšienė, viena iš pačių mažiausių rinktinės žaidėjų, pasipuošusi 4-ju numeriu, yra labai simpatiška, staigių judesių gera metikė. Ji yra tarptautinės klasės sporto meistrė, žaidžia už Vilniaus 'Kibirkštį', kuri Sov. S-je turi 5-tą vietą. Ji jau du kartus su Sov. S-gos rinktinė yra išsikovojo pasaulio čempionės titulą, du kartus Europos ir dabar - olimpinį. Prieš metus laiko ištekojo ir mokosi Vilniaus Pedagoginiame Institute. Antroji auksą laimėjusi yra A. Česaitytė, su savorankinio komanda laimėjusi pirmąją vietą. Ji yra Kauno 'Žalgirio' rinktinėje, kuri Sov. S-je užėmė 5-tą vietą. Pasaulio pirm-

G. Ramoškienė ir L. Kaminskaitė gauna bronzos medalius.

R. Gaškos nuotr.

stadioną, jie užlipo ant vėliavos stiebo viršūnės, nutraukė sovietų vėliavą ir ją viešai sudegino. Policija kelius suėmė, tačiau nebuvo jie nubausti. Beveik kiekvieną dieną laikraščiuose yra straipsniai apie paskirus ukrainiečių darbus, dažnai paminint, kad, be ukrainiečių, sovietams medalius skina ir kitos tautos, kaip lietuviai, latviai ir kt. Antisovietinė propaganda yra didelė ir buvo pasklidę gandai, kad vienas iš garsiųjų ukrainiečių sportininkų paprašė asylius teisų.

Paklausti sovietų pareigūnai apie šiuos visus dalykus tik pasakė, kad 1980 metų olimpiadoje politinių nesusipratimų tikrai nebus. Ir ar kas gali apie tai abejojti?

Dar niekada ir jokioje olimpiadoje dalyvavę lietu-

nybėse laimėjo 2-ją vietą. Yra baigusi Kauno Politechnikos Institutą ir yra inžinierė.

Vienose iš paskutiniųjų akademinių irklavimo varžybų sidabro medalį išsikovojo V. Butkus. Jis yra tarptautinės klasės meistras, visos Sov. S-gos čempionas, pasaulio pirmenybėse išsikovojo 3-čią vietą. Jis yra baigęs Valstybinį Kūno Kultūros Institutą ir yra mokytojas. Montrealyje, gana sunkiose varžybose, jis porinėje keturvietėje laimėjo antrąją vietą.

Lygiai taip pat akademiniame irklavime sidabro medalį laimėjo vilnietė K. Koženková, kuri taip pat yra tarptautinio akademinio irklavimo meistrė, Sov. S-gos vicečempionė, atstovaujanti

(Nukelta į 8 psl.)

Australijos geriausias metikas Edis Palubinskas žaidžia prieš Kanadą.

R. Gaškos nuotr.

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

KASIULIŲ PARODA

Paryžiečių dailininkų Vytauto ir Bronės (Bonitos) Kasiulių darbų paroda įvyks š.m. rugpiūčio 27 - rugsėjo 6 dienomis, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje 5620 So. Clarmont Ave., Chicagoje. Atidarymas rugpiūčio 27 d. 7 v.v., o sekmadieniais ir šeštadieniais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vakare.

Į parodą ir atidarymą pasižadėjo atvykti ir pats dailininkas V. Kasiulis (žmona dėl galerijos priežiūros negali palikti Paryžiaus, bet, susiklosčius palankioms aplinkybėms, gali pasirodyti).

LIETUVIŲ FONDAS

Lietuvių Fondo valdyba, pirmininkaujama dr. A. Razmos, dalyvaujant Tarybos pirm. dr. G. Balukui, peržvelgė Fondo stovį liepos 1 d. Aukos plaukia žymiai geriau kaip praėjusiais metais. Iki šiol aukų gauta \$40,200. Jei ir toliau aukos taip plauks, tai reikia laukti rekordinių metų.

vo puikų žaidimą buvo paste bėta Kanados trenerių ir pakviesta į Kanados rinktinę. Prieš-olimpinės treniruotės buvo labai įtemptos ir reikėjo daug dirbti, tačiau Regina to nesigaili ir tinklinį laiko pačiu įdomiausiu sportu. Ji yra gimusi Kanadoje, maždaug prieš dvidešimt metų ir su savo tėvais gyvena netoli Toronto. Iškilusi tinklinyje, ji pradėjo žaisti su jūniais ir su Kanados rinktinė jau teko žaisti Korėjoje, Japonijoje, Kuboj ir kone visoje Kanadoje. Ji būtinai nori išsilaikyti šalies rinktinėje iki sekančios 1980 metų olimpiados ir, jei sąlygos leis, po jos pamatyti savo tėvų kraštą Lietuvą. Ji mėgsta keliauti ir šiuo metu jos noras yra kuo greičiau pamatyti Australiją, pažaisiti su lietuviais ir panardyti po didžiąsias Pacifiko bangas. Maloniai ir mielai kanadietei sportininkei aš užgarantavau, kad Australijos lietuviai yra puikūs vyrai ir, ko gero, dar ją pasigrobs. Pažiūrėsim, o iki to laiko geriausios sekmės šiai iškiliai sportininkei.

Iškilusis Edis Palubinskas ir šioje olimpiadoje pasirodė labai gerai ir buvo pagrindinis ir geriausias Australijos žaidėjas, visoje olimpiadoje pasirodęs kaip vienas iš geriausių metikų.

Sveikinant visus lietuvius sportininkus su jų gražiu pasirodymu šioje olimpiadoje ir tikrai rekordiniu dalyvių skaičiumi, reikėtų tikėtis ir laukti, kad vieną dieną visi olimpiniai lietuviai sportininkai galės savo uniformas papuošti tuo pačiu ir mums brangiu vardu - Lietuva.

Abu pirmininkai pasidžiaugė Fondo suvažiavimu ir teigiamais spaudos atsiliepimais. Akcijų rinkai gerėjant laukiama momento turimas akcijas be nuostolių likviduoti ir kapitalą investuoti į pastovesnes vertybes.

Ilgą laiką planuotas kontaktas su lietuviškai nekalbančiais lietuviais-amerikiečiais įgauna konkrečias formas. Baigiami sudaryti sąrašai ir su gen. Konsulės J. Daužvardienės laišku bus visiems išsiuntinėti. Tikimasi, kad nevienam atbus lietuviška sąžinė ir nors tokiu būdu prisidės prie lietuviškos kultūros išlaikymo. Šiai akcijai vykdyti buvo pakviestas ir mielai sutiko visiems žinomas visuomenininkas, laidotuvių direktorius Jonas Evans.

Vardyno leidimo reikalai yra eigoje ir jo redaktoriai, dr. J. Puzinas ir A. Rėklaitis yra sukaupę visą dėmesį. Fondo nariai prašomi atsakyti į gautus laiškus, siunčiant prenumeratas, aukas ir nuotraukas.

Yra gražių pavyzdžių, kad vieno ar kito įvykio proga, asmenys įamžinami Lietuvių Fonde. Testamentiniai palikimai išpilietina ir vis dažniau prisimenamas Lietuvių fondas. Valdyba prašo ir ateityje, sudarant testamentus, neužmiršti ir Lietuvių Fondo.

V-JI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Šventė neišvengiamai artėja ir visi dalyviai spartina pasiruošimą. Visuomenės susidomėjimas šokių švente yra didelis ir jau pradeda pri-

trukti vietų. Dovanų paskirstymo bilietų platinimas intensyvinamas ir šokių dalyviai prašomi atlikti savo pareigas.

MARGUTIS TEBEKABO ORE

Margučio reikalai negerėja. Numatytos transliacijos iki šiol dar nepradėtos, nes išikišus unijai, bendrovė sutarties nebevykdo. Unijos vadai reikalauja, kad Margutis įstotų į uniją, o tas suriš-

V Tautinių Šokių Šventės lėšų telkimo komitetas. Iš kairės - stovi: dr. D. Giedraitis - pirm., dr. A. Paulius ir dr. F. Kaunas; sėdi V. Lapienė ir J. Evans. Komitetas daro dovanų paskirstymą ir kviečia visą visuomenę įsigyti laimėjimo bilietus.

ta su didelėmis išlaidomis ir kitais reikalavimais. Stotis reikalauja visą programą duoti anglų kalboje. Margučio vadovybė ieško naujų stočių ir palankesnių sąlygų.

Lietuvos Aidų radio valandėlė, vadovaujama Kazės Brazdžionytės, tebeveikia, bet dėl stoties silpnumo sunkiai girdima, ypač priemiesčiuose.

• **ŽURNALISTIKOS**
PREMIJA Iuž 1976 m. skirti, yra sudaryta komisija: prof. dr. J. Puzinas - pirm., D. Bindokienė - sekr. ir nariai - kun V. Bagdanavičius, E. Pakštaitė ir V. Būtėnas. Komisiją sudarė Liet. Žurnalistų Sąjungos centro valdyba. Kandidatus premijai siūlyti iki š.m. gruodžio 31 d., žinias siunčiant pirmininkui prof. J. Puzinui, 7309 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, arba sekretorei D. Bindokienei, 6634 S. Richmond, Chicago, Ill. 60629.

Premija yra \$1000, jos menas kun. J. Prunskis. Premija bus įteikta spaudos baliuje, kuris numatomas 1977 m. sausio 29 d.

• **VILNIAUS** Krašto Lietuvių S-gos darbuotojų suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 4 d. Chicagoje, L. Lietuvio redakcijos patalpose. Pradžia 10 val.

TOOL & DIE MAKER - EXPERIENCED ONLY. Prefer someone with good shop background. Familiar with surface grinder, milling machine & lathes. Hourly rate commensurate with experience. Apply at General Lock Co., 244 W. Sheffield, Pontiac, Mi. An equal opportunity employer. (30-32)

Opportunity for REGISTERED NURSES and LPN's. For all shifts. Full & part time. Good salary. Liberal personnel policies and fringe benefits. Suburban location. Presbyterian Village, 19838 Garfield, Redford, Mich. Tel. (313) 531-7200. (30-34)

WANTED

SEWING MACHINE (POWER) operators with experience. Manufacturer of tarpaulins. Steady work & fringe benefits.

Apply in person 9 to 2
JOHN JOHNSON CO.
1481 14th St.
Detroit, Mich.

(26-37)

JOUENYMEN

ELECTRIC

MOTOR WINDERS

Qualifications:

- Form Coil experience.
- Experience of slip ring motors.
- Minimum 8 years exp. motor rewind.

BENEFITS:

- Top salary.
- Relocating expense paid.
- Bonus.
- Hospitalization.
- Profit Sharing.
- Excellent working conditions.
- Fast growing company.

(If you can handle the tough jobs, Call Collect for interview)

KEN VALLERY
(318) 487-4223

ALL-AROUND MAINTENANCE

AS OUR - Operations are growing we need a good all-around maintenance mechanic who can handle hydraulics systems, machine repair and rebuilding, electrical work including some knowledge of panel wiring, welding, and who has a common-sense approach to getting the job done right. The right person will have ten years or more experience in this type of work and will be looking for a growing and successful company to settle down with.

WE WILL OFFER - That person a competitive wage, good fringes, a lot of work, and the opportunity to grow with our company located in southern Lenawee County.

Apply at

METALLOY DICAST CORP.

METALLOY FOUNDRY CO.

103 W. Main St.
Hudson, MI 49247
Phone: 517-448-2521

An equal opportunity employer

Detroito tautinių šokių grupė ŠILAINĖ, su vadove G. Guobiene.

Montrealio Olimpiada

(Atkelta iš 7 psl.)
Vilniaus 'žalgirį'. Mokosi Vilniaus lengvosios pramonės technikumė ir Montrealyje, aštunvietės sudėtyje, iš sikovojo antrąją vietą.

Bronzos medalį, tiesiog sunkiausiame sporte - plaukime, kur iki šiol dar joks lietuvis net nesvajojęs iškilti į pasaulinę klasę, gavo A. Juozaitis, plaukimo tarptautinės klasės meistris, Sov. S-gos čempionas. Šis jaunas ir puikiai sudėtas plaukikas yra Vilniaus universiteto studentas, šioje olimpiadoje 100 metrų krūtine užėmęs 3-čią vietą ir 200 metrų krūtine - 6-tą vietą.

G. Ramoškienė porinėje dvivietėje, kartu su L. Kaminskaite laimėjusios bronzos medalius. Ji yra tarptautinė sporto meistrė, pasaulio vicečempionė, Europos ir Sov. S-gos čempionė. Baigusi Lietuvos Valstybinį Kūno Kultūros Institutą, šiuo metu ji yra instruktorė-trenerė.

L. Kaminskaitė, tarptautinė meistrė, Sov. S-gos čempionė, pasaulinėse pirmenybėse laimėjusi 3-ią vietą. Baigusi Kūno Kultūros Institutą dirba mokytojos darba.

Vienintelis iš Lietuvos, nelaimėjęs medalio yra A. Čikotas. Be paskirų plaukikų ir sportininkų šioje olimpiadoje yra vienas iš pagrindinių fechtavimo teisėjų J. Odra, kuris prieškelius metus pats buvo žinomas fechtuotojas Europoje ir pasaulyje.

Viena iš Kanados lietuvių, žaidžianti tinklinį už Kanados moterų rinktinę, Regina Urmonaitė, yra tikra mūsų išeivijos sportinė olimpiados reprezentantė. Mano geras bičiulis, sportininkas ir Australijos lietuviams, o dar geriau Amerikos, labai gerai žinomas Vytautas Grybauskas supažindino mane su šia puikia blondine sportininke. Tinklinį ji žaidžia jau apie keturis metus ir per sa-

Aurelija Balasaitienė

Tarp specialybės ir visuomeninio gyvenimo

Palankiai išsprendus Barboros Armonienės bylą, kuri, kelis dešimtmečius išskendėjusi tremtinės Sibiro Golgotą, pagaliau laimingai susijungė su savo šeima Clevelande, jos vyras, Jonas Armonas, ieškojo asmens, kuris parašytų jos išgyvenimų atsiminimus. Po nesėkmingų derybų per pažintis su mūsų rašytojais, inžinierius dr. Algirdas L. Nasvytis, artimai susipažinęs su Armonų šeima ir apgailestaudamas Jono Armono nepavykusias pastangas, savo bendra darbų skatinamas, pasiryžo rašyti Armonienės prisiminimus. Praleisdamas ilgus vakarus su Barbora Armoniene ir jos šeima, dr. Nasvytis darė užrašus, sekančią dieną juos diktavo savo sekretorei anglų kalba. Po ilgo ir kruopštaus darbo pasauli išvydo 'Leave your tears in Moscow' straipsnių serijos pavidale didžiajame Life žurnale. Doubleday knygų klubas pasirinko spausdinti knygą išties ir siūlyti savo skaitytojams. Eilinės moters motinos siaubingi išgyvenimai, kančia, ilgesys ir laisvės šauksmas sujaudino ne vieną laisvojo pasaulio skaitytoją. Toji knyga taip pat buvo įtraukta į skaitytinų knygų sąrašus, kuriuos sudaro įvairios švietimo Tarybos (Boards of Education). Tuometinio Dirvos redaktoriaus Jono Čiuberkio pastangomis, knyga buvo išversta į lietuvių kalbą ir pasirodė mūsų rinkoje pavadinimu 'Palik ašaras Maskvoje'. Nuo pirmojo tos laidos pasirodymo visos knygos išparduotos.

Sustojus ties tuo faktu,

kad plačiai skaitomą knygą parašė ne žurnalistas ar rašytojas, bet inžinierius-išradėjas, tenka padaryti jau ne visai naują išvadą, kad gabi asmenybė paprastai sugeba visapusiškai pasireikšti. Dr. Algirdas L. Nasvytis, Lietuvoje įsigijęs mechanikos inžinieriaus diplomą, jau ankstyvoje jaunystėje domėjosi už siauros specialybės ribų. Universitete negalėdamas apsispręsti, kuria kryptimi pakreipti savo gyvenimą, jis studijavo mechaniką, techniką, teisę ir ekonomiką, ypačiai susirūpinęs tuo, kad Lietuvos gyvenimo standartas buvo palyginti žemas, ir ji galėjo pakelti tik intensyvus krašto supramoninimas. 1938 metais Berlyno universitete buvo paruošęs disertaciją tema: Lietuviškos erdvės supramoninimo ribos, nukreipdamas savo dėmesį konkrečiai į pramonės ekonomiką. Deja, kaip ir daugeliui mūsų, karas sugriovė jo svajones. Supratęs, kad jo planai yra neįvykdomų ateities užsimojimų reikalas, dr. Nasvytis, tremtinio Odisėjos metu turėjo nuo jų atsisakyti. Karo metu Berlyne gavęs tarnybą Institute teoretiniams normavimo klausimams spręsti, jis pamažu savo dėmesį pradėjo kreipti į savo mėgiamiausią sritį - matematiką ir teoretinę mechaniką. Po Vokietijos kapituliacijos jis toliau gilino žinias Hanoverio Aukštojoje Technikos Mokykloje. Joje apgynė disertaciją tema 'Techninių formų kombinatoriški dėsningumai', daktarata įsigydamas su aukščiausiu galimu pažymiu.

Inž. dr. Algirdas L. Nasvytis prie savo išradimo - helikopterio transmisijos.

Būdamas tremtinių stovykloje, jis negalėjo likti vien inžinieriumi-teoretiku. Išaukęs stiprioje savo motinos Juzefos Kemėžytės-Nasvytienės ir provizoriaus visuomenininko Stepono Nasvyčio patriotinėje itakoje, dr. Nasvytis reiškėsi tremtinių stovyklos veikloje, aktyviai organizuodamas tremtinius, įsteigdamas chorą, kuriam kurį laiką su dideliu pasisekimu pats dirigavo, iš Lietuvos išsinešęs Kauno konservatorijos septynerių kursų pianino klasės patyrimą. Jis vadovavo stovyklos komitetui, astovavo lietuvių karinėje valdžioje ir t.t.

Apsigyvenęs Clevelande dr. Algirdas Nasvytis nutarė tapti mašinų konstruktoriumi su analitiniu aspektu,

Žaidžiant šachmatus ... Iš kairės: P. Tautvaiša, A. Nasvytis, K. Merkys ir K. Škėma.

tam darbui palaipsniui pasirodėdamas nuo braižytojo lentos. Išstarnavęs keletą metų White Motors bendrovėje jis susidomėjo mechaniskomis transmisijomis, kurios tapo jo vėlyvesnio gyvenimo pagrindiniu interesu. Dirbdamas vibracijų ir medžiagų atsparumo skyriuje, jis sukūrė eilę originalių idėjų, turinčių daug praktiškų galimybių. Vėliau, gavęs pasiūlymą dirbti Thompson Products bendrovėje, intensyviai dirbo transmisijų srityje, pirmą kartą pasiekdamas 480,000 apsisukimų per minutę, keleriopai savo išradimu peršokdamas ligšiolinę 120,000 apsisukimų per mi-

nutę ribą. Thompson bendrovėje dr. Nasvytis paliko 20 patentų transmisijų srityje.

1968 metų ekonominė krizė stipriai palietė didžiąsias pramonės bendroves, vyriausybei sumažinus, ar visiškai atsisakius sutarčių. To išdavėje ir dr. Algirdas Nasvytis su daugeliu kitų inžinierių buvo atleistas. Žinodamas, kad karinės įstaigos ypatinai yra susidomėjusios pavarų tobulėjimu, dr. Nasvytis įsteigė Transmisijų Tyrimų Bendrovę, kuri per trumpą laiką gavo nemažą valdiškų užsakymų bei sutarčių. Kintamo greičio pavaros yra be-

(Nukelta į 10 psl.)

Dr. Algirdas Nasvytis trečiojoje PLB valdyboje. Sėdi iš kairės: M. Lenkauskienė pirm. J. Bachunas, s. Barzdukas. Stovi: V. Kamantas, A. Mikulskis, A. Nasvytis ir J. Staniškis.

V. Plodžinsko nuotr.

CLEVELANDE

(Atkelta iš 9 psl.)

ne pati romantiškiausia inžinieriaus-mechaniko problema. Nežiūrint pusės milijono patentų, toje srityje nėra pasiekta konkrečių rezultatų. Karinių įstaigų ir NASA susidomėjimas tebėra labai gyvas, ypatingai patobulinimai transmisijų kariniuose helikopteriuose. Lygiai domimasi tobulesnės pavaros automobiliams išvystymu, kasdien kuro taupos klausimui intensyvėjant. Dr. Nasvyčiui pavyko sukonstruoti smagračio sistemos transmisiją, kurios automobilio dydžio modelis jau yra pagamintas ir jos bandymai su kairiškais automobiliais prasidės apie šių metų pabaigą. Dr. Nasvytis yra išbandęs eilę naujų metodų mechaninių transmisijų srityje su tikslu jas pritaikinti susisiekime. Sekanti jo ideja yra smagračio automobilio išvystymas, kuris sutaupyti daugiau negu pusę ligšioliai sugeinamo kuro.

Išradingas ir sėkmingas technologijos srityje, dr. A. Nasvytis savo gabumais pasižymi daugelyje mūsų visuo meninio bei kultūrinio gyvenimo apraiškų. Ilgametis bendruomenininkas, Amerikos LB valdyboje įvairiose pareigose išbuvo 19 metų, savo straipsniais reiškiasi

spaudoje mokslinėmis ir visuomeninėmis temomis. Amerikos mokslininkų konferencijose, sąryšyje su savo specialybe, yra padaręs virš 15 pranešimų, kurių didelė dalis išspausdinti. Ir sporto srityje jau iš pat jaunystės dienų pasireiškęs kaip stalo tenisininkas, buvo kelis metus FASKo pirmininku, dalyvavo stalo teniso dešimtmečio turnyruose. Gabus šachmatininkas, dr. Nasvytis laimėjo antrąją vietą Ohio valstybėje ir net kelis kartus Clevelando šachmatų čempionatą.

Šalia savo daugiapusiškos visuomeninės veiklos ir sporto, dr. Nasvytis buvo dėstytoju įvairiose aukštojo mokslo institucijose. Jis buvo asistentu Kaune Technologijos fakultete, dėstė Berlyne, Hanover, Clevelando Valsybiniam Universitete ir Case Technologijos Institute.

Tarp sporto, šachmatų, muzikos ir knygos, jo ilgas bendruomenininko kelias parbrėžia jo charakterio visapusiškumą, kuris tapo inaušu į aktyvų mūsų visuomenės gyvenimą. Jei savo išradingumu jis savo specialybe daro sparčius žingsnius, tai jo dalyvavimas mūsų kultūriname ir visuomeniniame gyvenime turėtų būti pavyzdžiu visiems tiems, kurie, apsiriboję savo specialybės interesais, neranda nei laiko nei

reikalo prisidėti prie mūsų visuomenės gyvenimo. Nėra profesionalų visuomenininkų. Gyvendami ne savosios etnografinės tautos ribose, mes mažai teturime asmenų, kurie pajėgtų pagrindinai verstis sporto, meno, literatūros ar kitose meno šakose. Praktiškosios profesijos yra mūsų visuomenininkų gyvenimo pagrindas. Tačiau jokia profesija nepavergia asmenybės taip galutinai, kad savosios visuomenės reikalams neliktų laiko ir kad jos problemoms nebūtų įmanoma skirti dėmesio. Dr. Algirdo Nasvyčio išradimai turi šviesią ateitį ir plačias galimybes jo asmeniškame gyvenime. Tačiau jo ilgametis darbas už jo specialybės ribų yra giliai vertintinas, taip tauraus lietuvių duoklės atidavimas savosios tautos gyvybės labui.

• CMSC tinklinio turnyras įvyks rugpiūčio 15 d., sekmadienį, Brunswick Lake vietovėje, kuri yra ties I 71 ir 303 kelių sankryža.

Žaibo sportininkai dalyvaus su dviem komandom. Tinklinio mėgėjai kviečiami atsilankyti ir pamatyti vieną iš didžiausių tinklinio turnyrų Ohio valstijoje. Praėjusiais metais dalyvavo 60 komandų. Žiūrovų buvo virš 600.

TRAVEL AGENCY

Needs Lithuanian speaking men and women to represent a fast growing travels firm in Boston. Person selected will book Lithuanian programs in Cleveland area. Successful applicants will receive commission and travel benefits. Please call collect: (617) 237-5502, ask for Mr. A. Mitkus or Mr. Valentino.

• LIETUVIŲ DIENOS, lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, birželio numeryje daug vietos skiria Vasario 16-sios gimnazijos 25-rių metų sukakčiai paminėti. Viršelį puošia naujų gimnazijos rūmų ir mokinių bendrabučio nuotraukos. Žurnale daug nuotraukų iš mokytojų ir mokinių veiklos ir įdomūs pasisakymai tą gimnaziją baigusiu ar lankiusiu jaunų žmonių, šiandien užimančių svarbias vietas įvairiose gyvenimo srityse. Matome ir visus direktorius nuo pat gimnazijos įsikūrimo laikų.

Meno skyrių puošia įvairių dailininkų darbų nuotraukos. Vedamasis skirtas skaudžių birželio įvykių prisiminimui, kur autorius labai jautriai žodžiu apeliuoja į visus lietuvius nepamiršti lietuviams ir Lietuvai padarytų skriaudų.

Anglų kalbos skyriuje talpinama 'Kronikos' ištrauka iš Bronio Kaslo knygos 'The Baltic Nations' trumpa recenzija.

Žurnalo leidėjas ir atsakingas red. Antanas F. Skirius. Metinė prenumerata \$12,

Šaulių gegužinės šeimininkės: L. Čaplickienė, M. Tijiūnienė, O. Čiuprinskienė, O. Mikulskienė ir E. Šarkauskienė. Nėra U. Grincienės. J. Garlos nuotr.

JAUKI ŽALGIRIEČIŲ GEGUŽINĖ

Į Žalgirio kuopos šaulių gegužinę liepos 18 d. atsilankė netoli 200 svečių. Nors ežeras vakarykštės audros buvo labai išsiūbuotas, bet jūrų šauliai padarė įspūdingą laivų parodą, kurio metu sekcijos vadovas Algis Andrašius į ežero bangas nuleido tradicinį vainiką jūroje žuvusiems – jūrų šauliams, skautams-budžiams ir mūsų laivyno jūrininkams pagerbti.

Gegužinei valgius paruošė kuopos darbščioji šeimininkė Ona Čiuprinskienė, talkinama Martos Tijiūnienės. Taip pat nemaža valgių pagaminė ir paaugojo šaulės – Nora Braziulienė ir kitos. Labai gausi buvo loterija (56 laimikiai). Ją paruošė Elena Šarkauskienė, Lilijsa Čaplickienė, Uršulė Grincienė ir Stasė Miglinienė. Loterijos laimikiai buvo suaukoti pačių šaulių ir svečių: Baltic prekybos savininkė Stasė

atskiro numerio kaina \$1.25. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90020

LOS ANGELES

• ALMA MARIJA VILKAITĖ, Eugenijaus ir Irenos Vilku dukra, ši pavasarį baigė Kalifornijos universitetą (UCLA), magna cum laude, gaudama biologijos bakalauro laipsnį. Nuo šio rudens Alma ten pat studijuos odontologiją.

Alma, siekdama mokslo, nepamiršta ir lietuviškos veiklos. Ji yra veikli skautė, skaučių akademikų Draugovės pirmininkė, priklauso tautinių šokių grupei. Sveikindami Alma linkime ir toliau skinti naujus mokslo laipsnius ir būti Los Angeles kolonijos jaunimo veiklos puoselėtoja.

• ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS MOKYKLA savo naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 8 d., 9 val. ryto, o šeštadieninė Šv. Kazimiero mokykla savo naujus mokslo metus pradės rugsėjo 18 d., šeštadienį, 9 val. ryto.

OPPORTUNITY for REGISTERED L. P. N'S ALL SHIFTS & BENEFITS. 72 bed Nursing Home. Good salary. Send resume or call Administrator ALICEVILLE MANOR 17th St. N. W., Aliceville, Ala. 35442 205-373-6307 (28-34)

Urbonavičienė padovanojo šampano bonką, o Feliksas Eidimtas - Kario žurnalo rinkinį ir ispaniško vyno. Gegužinės kasa rūpinosi išd. Albinas Karsokas su Juozu Kavaliausku, muzika ir gaivinančiais gėrimais - kuopos parengimų vadovas Domas Vaičiūnas.

Kuopos vadovybė labai dėkinga Clevelando Ramovės pirmininkui Antanui Jonaičiui, Viktorui Šalteniui ir Jonui Paužai su savo laivais dalyvavusiems laivų parodai, o Alfonsu Karkliui - už puikią garsų sistemą.

Žalgiriečiai džiaugiasi mūsų visuomenės dėmesiu ir parą siekiant gražiu būdu sudaryti galimybę paremti mūsų spaudą bei radiją ir siekti kitokių, šauliams svarbių užsimojimų vykdymo.

(am)

FULL TIME, laundry workers needed, men & women, union shop, good working conditions, apply at Coyne Laundry, 6710 Lexington Ave., Cleveland, O. (32-33)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• RUGPIŪČIO 15 D. Lietuvių klubo gegužinė kroatų sodijoje ant Mulberry Rd., prie Chardon Rd.

• RUGSĖJO 11 IR 12 D.D. Tautos šventės minėjimas – koncertas dalyvaujant solistams D. Stankaitytei, St. Barui, J. Vazneliui ir muz. Vaisiui. Rengia LB Clevelando Apylinkės valdyba. Rugsėjo 12 d. abiejose šventovėse pamaldos už Lietuvą.

• RUGSĖJO 12 D. Šiluvos Marijos metinė šventė Šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

• RUGSĖJO 18-19 D. Clevelando skautijos 25 metų sukaktis.

• RUGSĖJO 23-26 D. Tautybų karavanas lanko Clevelando lietuvių koloniją Bicentennial proga.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MACHINE REPAIRMEN JOURNEYMEN Knowledge of cold heading machinery helpful. Must be able to do arc and acetylene welding. Trouble shooting of electrical systems of machines, must have past experience at machine repairs. Good pay and benefits. MICHIGAN RIVET CORP., 13201 Stevens Rd Warren, Mich. 48089 Tel. (313) 754-5100 An equal opportunity employer. (30-37)

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ

giminėms Lietuvoje ir USSR tęsiama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.

GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo šventėms.

Siuntiniai prilimami šiose įstaigose ir skyriuose:

Globe Parcel Service, Inc.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: (215) - 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001

Tel.: (212) - 725-2449

BALTIMORE, MD. 21224

3206 Eastern Avenue

(301) - DI2-2374

CHICAGO, ILL. 60622

2242 West Chicago Avenue

(312) - 235-7788

CLEVELAND, OHIO 44109

3491 West 25 St.

(216) - 741-8082

DETROIT, MICH. 48210

6720 Michigan Avenue

(313) - 894-5350

ELIZABETH, N. J. 07201

956 A Elizabeth Avenue

(201) - 354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212

11415 Jos Campau Avenue

(313) - 365-6350

LOS ANGELES, CAL. 90026

2841 Sunset Blvd.

(213) - 413-0177

MIAMI, FLORIDA 33138

7612 N. E. 2nd Avenue

(305) - 757-6704

MINNEAPOLIS, MINN. 55418

2422 Central Avenue N. E.

(612) - 788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052

97 Shuttle Meadow Avenue

(203) - 224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003

101 First Avenue

(212) - OR4-3930

CLEVELAND, OHIO 44134

5432 State Rd.

(216) - 749-3033

PHILADELPHIA, PA. 19123

1013 N. Marshall Str.

(215) - 925-8878

ROCHESTER, N. Y. 14621

681 - 683 Hudson Avenue

(716) - 544-2151

SAN FRANCISCO, CAL. 94122

1236 Ninth Avenue

(415) - 564-7981

SEATTLE, WASH. 98125

11551 6th Place N. E.

(206) - EM3-5556

SOUTH RIVER, N. J. 08882

168 Whitehead Avenue

(201) - 257-2113

VINELAND, N. J. 08360

Parish Hall, West Landis Ave.

(609) - 696-9796

WORCESTER, MASS. 01605

82 Harrison Str.

(617) - 798-3347

BROOKLYN, N. Y. 11222

72 Nassau Avenue

(212) - 389-6747

WHEAT RIDGE, COLO. 80033

4330 Quay Str.

(303) - 422-4330

SYRACUSE, N. Y. 13204

318 S. Wilbur Avenue

(315) - 476-6958

CHICAGO, ILL. 60632

4065 Archer Avenue

(312) - YA7-5980

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SARAŠO

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

IAMŽINO I L.F.
JO ATMINIMĄ

A.A. kun. Petro Dzegoraičio šviesiam atminimui Clevelando lietuviai paaukojo \$447. Prie tos sumos pridėjus pinigų likučius iš šermėnų vaišių sumoje \$53, sudaryta suma \$500 įnešta į Lietuvos Fondą.

Aukojo: S.S. Sviderskas \$25; D. ir M. Banevičiai \$15; Po \$10: A. Alkaitis, E. Alšėnienė, A. Bielskus, R. ir A. Babickai, V. Biliūnas, B. ir V. Čyvai, V. Dautas, I. Janavičius, O. Jarašiūnienė, G. ir D. Iešmantai, J. Kaklauskas F.N. Kaminskas, P. Karalius P. Kudukis, B. ir E. Malcanai A. ir A. Mulioliai, J. Narušas Mr. & Mrs. Sorta, S. Paos, I. Ruseckienė iš Conn., V. Stankauskas, V. ir A. Šenbergai, H. ir R. Tatarūai, A. ir V. Valaičiai, J. ir O. Žemaičiai, P. ir O. Žilinskai.

Po \$5: R. ir D. Apanavičiai, D. Čepukaitis, J. ir M. Damušiai, V. ir T. Degučiai, P. Digulis, U. Gaižutienė, Z. Gobis, M. Iešmantienė, P. Jocius, S. Jurgaitis, A. Kasparavičienė, S. Laniauskas, A. ir L. Leknickai, Masiulionis, Vl. Matulionis, O. Mažeikienė, A. Mikoliūnas, R. Minkūnas, J.R., J. Pauža, A. ir R. Petrauskai, V. ir J. Sniečkai, K. Sniečkuvienė, J. Šebanow-Šenbergaitė, E. ir R. Šilgaliai, d. Vaičiūnas, E. Vyšniauskienė, A. ir R. Zorskai, O. ir J. Žilioniai, K. ir O. Žygalai.

E. Širvinienė aukėjo \$4 ir A. Balaišienė \$3. (pk)

• A.A. KUN. PETRAS DZEGORAITIS, buvęs skautų kapelionas, skautininkų rūpesčiu įrašytas į Clevelando Lietuvos Filmo garbės narių sąrašą.

CLEVELANDO LIETUVIŲ FILMO paramai muz. Alfonas ir Ona Mikulskiai paaukojo \$100 ir Vladas Matulionis \$5.

• PAMALDOS už a.a. dr. Dominiką Kesiūnaite bus laikomos rugpiūčio 23 d., pirmadienį, 7 v.v. D.M.N.P. bažnyčioje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

**MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS
NAMŲ PIRKIMUI**

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO

GEGUŽINĖ

**SEKMADIENĮ, 1976 RUGPIŪČIO 15,
PRADŽIA 12 VAL.**

Croatian Center Picnic Ground 10022 Mulberry Rd.

Įėjimas tik su klubo kortelėmis. Vaikams VELTUI!

Į gegužinės vietą reikia važiuoti 6 keliu į rytus iki 306 kelio. Privažiavus 306 kelią, pasukti į dešinę ir važiuoti iki Mulberry Road. Privažiavus Mulberry Road, pasukti į kairę ir važiuoti apie aštuonias mylias iki kroatų sodybos. Kelio planą galima gauti klube.

**VISUS KVIEČIAME ATVYKTI Į LIETUVIŲ KLUBO GEGUŽINĘ
ALUS VELTUL ŽAIDIMAI JAUNIMUI IR SUAUGUSIEMS.
DAUG DOVANŲ. ŠOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS.
TAI BUS SMAGIAUSIA ŠIOS VASAROS DIENA!**

Nario korteles išsilykite iš anksto klube. Smulkesnių informacijų teiraukitės pas klubo vedėją Z. Dučmaną, tel. 531-2131.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo
Patikėtinių Taryba

HOUSE FOR SALE. 3 bedroom colonial, attached garage, large fenced yard. East 185 - Lake Shore area. Tel. 481-2518. (31-33)

NAUJAS GROŽIO SALIONAS

Zina Gelgotaitė ir Vincas Gelgotas atidarė naujai įrengtą grožio salioną Clevelande, 687 E. 185 St.

Saliono vedėja yra visiems gerai žinoma plaukų stilizuoja Giedrė Mazoliauskaitė.

Visos ponios ir panelės maloniai kviečiamos pasinaudoti grožio saliono patarnavimais.

Dėl susitarimo skambinti 486-4240.

• Draudimas jums ir jūsų šeimai — namų, automobilių, apartamentų, įstaigų, prekybos, gyvybės ir sveikatos. Pilnam draudimo patarnavimui kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, telef.: 289-2128.

MAILORDER OPPORTUNITY:

Start profitable home business. Send \$5.00 for information to: Mail order Assn. 1131 Norwood Road, Cleveland, Ohio 44103. (Sk.) (29-32)

• HENRIKAS IR STEFANIJA STASAI išvyko į Europos Lietuvišųjų Studijų Savaitę, kuri vyksta netoli Paryžiaus, Prancūzijoje. po Studijų Savaitės jie numato dar aplankyti Ispaniją, Portugaliją ir kitus Vakarų Europos kraštus.

• GLOBE PARCEL SERVICE, INC. Clevelando Skyrius (877 E. 185 St.) ryšium su paskutiniais muitų pakėlimais yra priverstas užsida-ryti. Nuo š.m. rugpiūčio 1 d. iš to biznio pasitraukiu.

Visas šio skyriaus bylas, inventorių, o taip pat ir siuntinių persiuntimą perėmė: Mr. William Osadciw, 3491 West 25 St., Cleveland, Ohio 44109, tel. 741-8082.

Visais klausimais kas liečia siuntinius, prašau kreiptis į Mr. William Osadciw.

Visiems savo klientams, kuriems turėjau progos patarnauti per 20 metų - pasilieku dėkingas.

Vedėjas R. Valodka

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vengiant suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

OMAHOS LIETUVIŲ ŽINIOS

GRAŽI LIETUVIŲ REPREZENTACIJA

Birželio mėn. Omahos mieste, 200 metų Amerikos nepriklausomybės paminėjimui, buvo suruoštas didelio masto etninių grupių festivalis, kuriame dalyvavo apie

20 tautybių. Festivalio pravedimui sudarytame komiteje lietuvių bendruomenę atstovavo LB pirm. Benius Sulskis, LM Klubas pirm. Dana Sulskienė ir taut. šokių grupės vadovės - Gražina Reškevičienė ir Laima Antanėlienė.

PADĖKA

A.A.

EUGENIJA BARTKUVIENĖ,

mūsų brangi žmona, motina ir senelė mirė š.m. gegužės 20 d. Chicagoje šv. Kryžiaus ligoninėje ir buvo palaidota gegužės 22 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Mes nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems pagerbusiems velionę atsilankymu į koplyčią ir palydėjusiems į kapus. Esame dėkingi kun. dr. I. Urbonui, kan. V. Zakarauskui, kun. J. Borevičiui ir kun. J. Plankiui už atkalbėjimą rožinio ir atnašavimą šv. Mišių Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir prie kapo, sol. J. Vazneliui už giedojimą šv. Mišių metu. Dėkojame karsto nešėjams J. Jurevičiui, P. Vebrui, A. Markuliui, L. Nekui, J. Daugirdui, dr. P. Sutkui, J. Činkui ir E. Žitkui. Ačiū laid. direktoriui D. Petkui už malonų patarnavimą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, raštu, už gėles, aukas šv. Mišioms ir labdaringsoms organizacijoms.

Vyras, duktė, sūnus
ir vaikaičiai

PADĖKA

Aukščiausiam pašaukus 1976 m. liepos 17 d. Juno Beach, Fla. mirė mūsų mylima Motina A.A.

SOFIJA DUNDURIENĖ — PETRAŠŪNAITĖ

Labai nuoširdžiai dėkojame visiems šios ir tolimesnių vietovių lietuviams taip gausiai dalyvavusiems pamaldose ir laidotuvėse.

Dėkojame kun. A. Senkui iš Lake Worth kalbėjusiam rožinį, atlaikiusiam šv. Mišias ir palydėjusiam a.a. mūsų Motiną į amžino poilsio vietą Royal Palm Memorial Gardens, West Palm Beach Lietuvių sekcijoje.

Ačiū Rev. Ch. Sullivan St. Paul bažnyčios klebonui dalyvavusiam pamaldose.

Nuoširdus ačiū užprašiusiems šv. Mišias, paaukojusiems Lietuviai Fondui bei atsiuntusiems gėles bei pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu.

Širdingai dėkojame už taip jautriai psalmių skaitymą, gaudų solo ir bendrą giedojimą ir už pasakytus gražius žodžius prie karsto.

Ačiū karsto nešėjams ir ponioms už pusryčių paruošimą.

Ypatingai dėkojame tiems, kurie mums ištikus nelaimėi greit su nuoširdumu atskubėjo su visakeriopa pagalba.

Nuliūdę - duktė Lina Slabokienė, sūnus Jonas M. Dunduras, anukas Andrius, žentas Stasys, marti Danutė ir brolvaikai.

Lietuviai festivalyje užsi-rekomendavo labai tvarkingai ir kultūringai. Didžiulėje Civic Auditorijoje, mums skirtose vietose, buvo apkrautas stalas lietuvių moterų gausiai prikeptais tortais, pyragais ir kt. skanumynais, kuriuos gausūs festivalio lankytojai pirkė be perstojo ir jais gardžiavosi. Pirkėjus aptarnavo jaunos mergaitės ir moterys vilkėdamos tautinius rūbus.

Ir tie mūsų puošnūs rūbai, žinoma ir mergaitės, daug kam traukė akį. Ne viena lietuvaitė buvo prašyta leisti būti fotografuojama.

Gausiam kepsnių paruošimui ir aplinkos dekoravimui vadovavo Laima Antanėlienė ir Gražina Reškevičienė. Daug talkininkavo 'Aušros' šokėjos, šokėjai, skautės ir skautai, taip pat visa eilė kitų padėjėjų.

Mūsų tautodailės parodėlė traukė lankytojus retais, daugeliui nematytais puošniais eksponatais. Parodėlę paruošė LM Klubas pirm. Dana Sulskienė, paskirdama daug laiko surinkimui gražiausių tautodailės išdirbinių iš apylinkės lietuvių. Ne buvo lengva mažame plote skoningai išdėstyti gausų išdirbinių rinkinį. Nepamaino mu padėjėjų tame reikale buvo Vitalis Gaidelis. Parodėlės prižiūrėtojos gausiems lankytojams dalino ALTO išleistas brošiūras Lithuania. Tas puikus informacinis leidinys supažindino kitatau-

Lietuvių paviljonas Omahos etninių grupių festivalyje. Nuotraukoje Dirvos nuoširdi rėmėja Jadvyga Povilaitienė.

Teresės Gaidelytės nuotr.

čius su Lietuva ir padėti. Geresnės progos šiai misijai negalėjo ir būti, nes lankytojų buvo keliolika tūkstančių. Minėtas leidinys gautas per

OL studentų pirm. Dangulę Antanėlytę.

Tautinių šokių grupė 'Aušra' sužibėjo tautybių pasirodymo programoje. Tai buvo didžiausias vienetas - net 60 šokėjų. Šoko vaikai, jauni- mas ir suaugusieji, pavadinti 'veteranais'.

Šokių vadovės, Gražina Reškevičienė ir Laima Antanėlienė, idėjo daug darbo beruošdamos tokią didelę grupę šokėjų. Nenuostabu, kad darbo vaisiais galima buvo pasidžiaugti. Visi šokiai, be pertraukos vienas po kito, gražiai ir sklandžiai pynėsi į ištisą virtinę. O finale, dariniai į vieną didelį ratą sukosi visas 60-tis šokėjų. Buvo išpūdinga, gražu ir miela.

Veiklus LM Klubas, kuris per dvejus gyvavimo metus atliko nemažą kultūrinių darbų ir įnešė gerą duoklę į liet. bendr. gyvenimą, liepos 25 d išsirinko naują valdybą, kuriai įeina Zita Grigaitienė, Laima Antanėlienė ir Lilė Estes.

Praeitų metų LM Klubas šeštadieninės mokyklos mokytojos, Kristina Kartanienė, Dana Sulskienė ir stud. Rūta Jaudegytė, rugpjūčio 8-15 dienomis dalyvauja mokytojų suvažiavime Dainavoje.

LM Klubas savo darbais daug ir stipriai paremia lietuviškąją veiklą. (jp)

• JONAS KAVALIUS-KAS, savo žmonos a.a. Sofijos mirties metinių proga, Dirvai paremti atsiuntė \$12 auką. Ačiū!

• S. DABKUS, Dirvos foto bendradarbis Toronte, užsisakydamas Vilties leidinius, pridėjo \$12 auką Dirvai paremti. Ačiū!

BUVUSIAM ALT S-GOS EAST CHICAGOS

SKYRIAUS NARIUI

STASIUI KALVAIČIUI

MIRUS, SŪNUI ARVYDUI, JO ŠEIMAI IR

GIMINĖMS SKAUSMO VALANDOJE GILIĄ

UŽUOJAUTĄ REIŠKIA

ALT S-gos EAST CHICAGOS SKYRIAUS

VALDYBA IR NARIAI

A.A.

GINTAUTUI VEIKUČIUI

MIRUS VILNIUJE, JO TĖVUI KAZIMIERUI
VEIKUČIUI REIŠKIAME GILIĄ UŽUOJAUTĄ

V.K. L.S. CLEVELANDO SKYRIAUS
VALDYBA

MYLIMAM TĖVELIUI SIBIRĖ
A.A.

Lt. JONUI VALKIŪNUI

MIRUS, SŪNUI KOLEGAI JONUI VALKIŪNUI
IR JO ŠEIMAI REIŠKIU KOLEGIŠKĄ
UŽUOJAUTĄ

JUOZAS JUREVIČIUS